

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaft betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

HET RECHT VAN VERTEGENWOORDIGING VAN DEN ADVOKAAT VOOR DE POLITIE- EN CORRECTIONEELE RECHTBANK.

ALS VERDEDIGER VAN DEN BETICHTE.

Voor de Politierechtbank heeft de advocaat zich te gedragen naar art. 152 van het Wetboek van Strafvordering.

Voor de Correctionneele rechtbank geldt art. 185.

Het is dus duidelijk dat de advocaat (als raadsman van den betichte) voor de Politie-rechtbank drager moet zijn van een volmacht.

Dat voor de Correctionneele rechtbank de betichte zich, in zekere gevallen, enkel door een pleitbezorger kan laten vertegenwoordigen staat vast als we de letter van de wet nemen.

Dezelfde regelen gelden ons inziens echter niet voor den advocaat die optreedt voor een Burgerlijke Partij.

Voor vredegericht, handelsrechtbank, werk-rechtersraad, waar de tusschenkomst van een avoué niet verplichtend is gesteld, heeft de advocaat recht van vertegenwoordiging van zijn client zonder zijn mandaat door het voorbrengen van een volmacht te moeten bewijzen. Wij zien niet in waarom dit anders zijn zou wanneer een burgerlijke eisch door stelling van Burgerlijke Partij voor een strafrechtbank komt.

ALS RAADSMAN VAN EEN BURGERLIJKE PARTIJ.

I. Voor de Politierechtbank.

Om van den advocaat, raadsman eener Burgerlijke Partij, een geschreven bijzondere volmacht te eischen, beroept men zich op art. 152 : « La personne citée comparaitra per elle-même, ou par un fondé de procuration spéciale » en op een circulaire van den minister van justitie van 10 Mei 1932, die zegt dat die volmacht geschreven moet zijn en geëischt wordt van den advocaat.

Door « gedaagde » wordt echter klaarblijkelijk alleen de betichte bedoeld zooals blijkt uit art. 153 : « La personne citée proposera sa défense et fera entendre ses témoins. »

Bovendien is het onlogisch van een advocaat een volmacht te eischen om een Burgerlijken eisch in te leiden voor den vrederechter zetelend in politiezaken, als hij die volmacht niet behoeft voor denzelfden vrederechter zetelend in burgerlijke zaken.

Tegen de hier verdedigde stelling wordt ook een passage aangehaald uit Van Zele's « Vade Mecum de la partie civile » waarop o.m. de

heer Procureur Generaal zich in een circulaire beroept.

Van Zele zegt (art. 71) : « La partie civile..... peut se faire représenter par un avoué ou un fondé de pouvoirs spécial. »

De algemeene bewoordingen van die tekst en de plaats in de indeeling van het werk, doen vermoeden dat die volmacht zoowel voor de politierechtbank als voor de correctionneele rechtbank vereischt is.

Dit is niet zoo.

Een avoué kan als dusdanig niet optreden voor de Politierechtbank.

Bovendien verwijst Van Zele naar « Répertoire Méthodique et Alphabétique de législation de doctrine et de jurisprudence » van Dalloz, V° Avoué N° 188, uitgegeven in 1847 en als we die referentie nazoeken blijkt zeer duidelijk dat Dalloz enkel over de Correctionneele rechtbank spreekt.

II. Voor de Correctionneele rechtbank.

A.) Tot rond 1850 was er betwisting of de *bijstand* van avoué voor de Burgerlijke Partij verplichtend was of niet.

Dit werd opgelost in negatieven zin. Crossés, raadsheer bij het Hof van Luik publiceerde over dit vraagstuk een zeer gedocumenteerde studie (Cloes en Bonjean, t. III, p. 759) waarin hij onder meer doet opmerken dat toen, na herinrichting hunner corporatie bij Wet van 27 ventose, jaar VIII, de avoués van het Hof van Parijs uitleg vroegen over de wijze waarop ze hun functie dienden uit te oefenen, de consuls der republiek antwoordden dat ze zich te houden hadden aan de procedure ingesteld door de ordonnantie van 1667.

Welnu deze ordonnantie spreekt niet van avoués voor de repressieve rechtbanken.

Een vonnis der Correctionneele Rechtbank van Brussel van 24 Jan. 1854 (Cloes en Bonjean T. IV p. 177) onderzoekt de oude wetgeving en stelt insgelijks vast dat de bijstand van avoués niet verplichtend is.

1°) De ordonnantie van 1670 eischt niet de tusschenkomst van procureurs.

2°) Het decreet van 16-22 Juli 1791 sluit hun tusschenkomst zelfs uit.

3°) Het decreet van 27 ventose jaar VIII en dat van 29 pluviöse jaar IX veranderen die wetgeving niet.

4°) Onze codex van 1808 steunt op die ordonnantie van 1670 en de codex van Brumaire jaar IV.

B.) Op dit oogenblik zijn er nog rechtbanken die eischen dat de *afwezige* Burgerlijke Partij enkel door avoué kan vervangen worden.

Reeds op 15 November 1865 echter oordeelt de Correctionneele Rechtbank van Dinant (Cloes en Bonjean T. XV p. 186) dat een advocaat met volmacht de Burgerlijke Partij kan vertegenwoordigen, daar de avoué niet vereischt is noch bij de inleiding der zaak (art. 183) noch ter zitting voor conclusie en debatten (art. 190).

Art. 183 sluit de tusschenkomst van avoué zelfs uit.

Dit artikel immers verplicht de Burgerlijke Partij woonst te kiezen in de plaats waar de Correctionneele rechtbank zetelt, wat overbodig is indien er een avoué dient aangesteld.

Bovendien zegt art. 190 duidelijk : « La partie civile ou son défenseur exposeront l'affaire » en spreekt van geen avoué.

Een recent vonnis der Correctionneele Rechtbank van Gent (24 Oct. 1935 Rk. Wb. 35-36 kol. 355) sluit zich bij de zienswijze aan dat niet uitsluitend de avoué de Burgerlijke Partij kan vervangen.

De rechtbank eischt echter dat de advocaat die de Burgerlijke Partij vervangt, een geschreven volmacht zou voorbrengen.

C.) Een pallel tusschen de functie van avoué en advocaat, doet mij tot het besluit komen dat een advocaat die volmacht niet behoeft.

1°) In 1808 (Wetboek van Strafrechtspleging) was de advokatenorde nog steeds afgeschaft, de avoué zooals hij gekend was sinds de wet van 27 ventose jaar VIII, was in feite én advocaat én avoué. Men mag zich dus terecht afvragen of de wetgever in 1808 niet eerder den advocaat dan den avoué bedoelde, wanneer hij in art. 185 voorziet dat de betichte zich in bepaalde gevallen door avoué mag laten vervangen.

Wat heeft de betichte aan een vertegenwoordiger die (sinds de herinrichting der advokatenorde) enkel incidenten van de procedure mag pleiten (decreet 2 Juli 1812 art. 2), doch den grond van de zaak niet mag aanraken ?

2°) Voor de rechtbank van eersten aanleg staat de avoué verplichtend in de plaats van

de partij. Dat deze aanwezig is of niet, heeft geen belang. Alleen de aanwezigheid van de avoué geldt.

Voor de andere rechtbanken verschijnt de partij in persoon door volmachtdrager of bij advocaat.

Alleen art. 185 laat aan een partij de keus 't zij zelf te verschijnen, 't zij zich door pleitbezorger te laten vervangen.

Het valt dan ook onmiddellijk op dat deze *niet-verplichte* vervanging veel meer past in onze opvatting van advocaat dan in die van avoué.

3°) Het is onjuist de avoué, bij uitsluiting van den advocaat, als de « vertegenwoordiger » der partijen te betitelen.

Hij is dit uitsluitend bij het Hof en bij de rechtbank van eersten aanleg en zijn rol beperkt zich, voor de andere rechtbanken tot uitsluitend datgene wat de wet zegt.

Dit is zoodanig waar dat hij als avoué beroep kan aantekenen tegen een vonnis der Rechtbank van Politie, maar een volmacht moet hebben (Cass. 21 oct. 1912 Pas. I. 428) en dat voor de Handelsrechtbank de avoué eenvoudig een mandataris ad litem is en geen openbaar ambtenaar (Luik 25 Maart 1876 Cloes en Bonjean T. XXVI p. 1).

4°) Het recht dat de advocaat heeft om de partijen te vertegenwoordigen breidt zich uit.

Wat de Handelsrechtbank betreft zegt art. 61-62 der wet van 18 Juni 1869 dat de partij zich mag laten vervangen door een advocaat of een avoué met geschreven volmacht.

De wet van 11 Februari 1925 art. 3 voor de vrederechten eischt geen geschreven volmacht meer van den advocaat.

De wet van 9 Juli 1926 art. 62 (werkrechttersraad) laat duidelijk verstaan dat de advocaat of avoué geen geschreven volmacht behoeft. En de laatste wet die van de advocaat als vertegenwoordiger spreekt (K.B. 13 Jan. 1935) presumeert zijn mandaat van vertegenwoordiger als hij drager is der stukken.

Art. 107 der kieswet zegt uitdrukkelijk : « Les avocats peuvent signer les conclusions, assister aux enquêtes et plaider sans avoir à justifier d'un mandat. »

Uit het voorgaande blijkt ten stelligste dat buiten de Rechtbank van Eersten Aanleg en het Hof, de avoué in de enkele gevallen waar hij genoemd wordt als mogelijk vertegenwoordiger der partijen (Handelsrechtbank, werkrechttersraad) absoluut op gelijke lijn staat met den advocaat en geenszins een privilege van vertegenwoordiger kan invoeren.

Ik zie dan ook werkelijk niet in waarom een advocaat, die zonder volmacht optreedt voor vrederecht, handelsrechtbank, werkrechttersraad, scheidsrechtters, in een woord voor alle Rechtbanken waar de tusschenkomst van avoué niet verplichtend is, opeens een volmacht moet voorbrengen wanneer hij burgerlijke belangen voor een strafrechtbank verdedigt.

« D'après nous, s'il s'agit uniquement de l'avocat se présentant au nom d'un client pour accomplir un acte professionnel, ceux qui exigent une procuration en règle méconnaissent la nature de la Profession. L'avocat doit, en principe, être cru sur parole pour ce qui concerne la pratique de son ministère, et sa déclaration suffit quand il affirme qu'il plaide, consulte, essaie de concilier ou instruit une cause au nom de son client. Les magistrats devant lesquels il comparait doivent s'en contenter, surtout s'il est porteur des pièces..... (P.B. V° Avocat près les Cours d'Appel, N° 431). »

Een laatste besluit dringt zich op : de Correctionele Rechtbank die van een advocaat een geschreven volmacht eischt om de Burgerlijke Partij te vertegenwoordigen moet logischer wijze ook van een pleitbezorger die voor een Burgerlijke Partij optreedt diezelfde volmacht vergen. Buiten art. 185, art. 204, art. 417 spreekt het Wetboek van Strafvordering van geen avoué en het heeft dan ook geen zin, eenerzijds tegen de wet in, het recht van vertegenwoordiging van den avoué uit te breiden tot een Rechtbank aan dewelke hij niet gehecht is, en anderzijds, tegen een gevestigd gebruik in, een volmacht te eischen van den advocaat die voor geen andere rechtsmacht een volmacht moet voorbrengen.

Robert ERKENS,
Advokaat.

Abonneert U op "Rechtskundig Weekblad" !

DE ADVOCATUUR IN DUITSCHLAND.

door H. WENIGER, *advocaat te Berlijn, generaal-secretaris der Rijks-Advocaten-Kamer.*

I.

In het Duitse Rijk werd sinds de wetgeving op het gerecht van het jaar 1879 het advocatenberoep opgebouwd op het principe van het «vrije advocatenschap», waardoor men verstaan moet, dat elke jonge rechtskundige na het behalen van de diploma's, het recht kon opeischen bij om het even welke balie te worden opgenomen. De sterke industrialiseering van het land gaf aan de jonge advocaten wel uitzicht op een gunstige beroepsontwikkeling, en daardoor op welstand. Maar reeds in de laatste vóóroorlogsjaren kon worden vastgesteld, dat de beroepstand te zwaar belast was, dat het aantal advocaten te snel toenam. En dit feit bleek nog duidelijker in de naoorlogstijd, en vooral in de tijden van de crisis in de wereld-economie. Uit de meest verscheidene oorzaken — b.v. het overlast-zijn in de andere beroepen, de drang naar de universitaire studie — gingen meer en meer jongelieden zich op de studie van het recht toeleggen, en kwamen dan, na het slagen in de examens, ofwel uit eigen keus of soms gedwongen door de omstandigheden, in de rangen van het advocatenberoep terecht. Zoo steeg het aantal advocaten van 11.000 in het jaar 1911 tot 12.300 in 1913, tot 13.000 in 1924, en overschreed het 15.000 in 1927, 17.000 in 1931, om tot 19.000 te stijgen bij het begin van het jaar 1933.

Maar het aantal der processen, onderworpen aan de medewerking van advocaten, integendeel, daalde in de jaren van de economische crisis op onrustbare wijze, en bedroeg in het jaar 1933 nog slechts een derde van het cijfer, dat voor 1929 kon gelden.

De statistiek van de belastingen komt ons hier ter hulp : voor het jaar 1934 kunnen wij vaststellen, dat van de 18.000 advocaten, ongeveer 6000 minder verdienden dan 3000 RM., ongeveer 7000 kwamen tot een inkomen tusschen 3000 en 10.000 RM., slechts 4500 brachten het tot een goed inkomen van 10.000 tot 50.000 RM., terwijl slechts 180 — dus 1% — een inkomen hadden hooger dan 50.000 RM.. Het gemiddeld inkomen van een advocaat lag dus tusschen 7000 en 8000 RM..

De regeeringen die na den oorlog het bewind in handen hadden, hebben zich, daar sterke politieke stroomingen vijandig stonden tegen het vrije beroep, wel niet ingespannen om den stand der advocaten te redden voor deze dreigende verarming. Integendeel een reeks van noodverordeningen, bestemd om de kosten van het procederen te verlagen, maakten het werkgebied van de advocaten nog meer beperkt, terwijl de wet op de arbeidsrechtspraak van 1927, welke de procedure betreffende arbeidsconflicten en kwesties in verband met het arbeidsrecht aan de bevoegdheid van de

gewone justitie onttrok, de medewerking van de advocaten op dit terrein volkomen ging uitsluiten.

De tastbare gevolgen van deze politiek waren het aanhoudend stijgen van de faillieten van advocaten, van misdrijven en beroepstekortkomingen, waardoor een even bestendig aangroeien van het wantrouwen van diegenen, die anders de hulp van advocaten zouden hebben ingeroepen, wantrouwen zoowel ten overstaan van advocaten en van de rechtspleging.

Als het nationaal-socialisme in het begin van 1933 aan het bewind kwam en nieuwe mannen in de toonaangevende regeeringskringen en in de leiding van de beroepsorganisatie naar voren traden, was men het hierover eens, dat men het advocatenberoep voor volledige ontwrichting moest behoeden.

In aansluiting aan een doorgedreven hervorming van den rechtskundigen staatsdienst, is dan ook een hiermede verbandhoudende nieuwe regeling voor het advocatenberoep doorgevoerd. Dit gebeurde met de «Tweede Wet tot wijziging van de advocatenregeling», in dato 13 December 1935, waardoor bepaald wordt, dat in de toekomst slechts een beperkt aantal uitgekozen jonge juristen in den advocatenstand worden toegelaten. De overgeleverde grondstelling van de «vrije advocatuur» werd hierdoor opgegeven, niet om politieke beweegredenen, maar alleen omdat de groot noodtoestand van het beroep een beperking bij de opneming, althans voor een zekeren tijd noodzakelijk maakte, totdat het getal der advocaten terug een normaal cijfer zou bereikt hebben, of de mogelijkheden voor een loonend bedrijf zouden gebeterd zijn.

Tot aanvulling van deze maatregelen werd door de «Wet tot het verhoeden van misbruiken op het gebied van rechtskundige adviezen» op denzelfden datum elke rechtskundige adviseering door niet-advocaten aan een bijzondere vergunning onderworpen, en het aantal alsmede de bevoegdheid van deze adviseurs wel beperkt.

II.

Het nieuw beroepsrecht van de Duitse advocatuur is saamgevat in de op hooger aangehaalde wet steunende «Rijks-advocatenorde» van 21 Februari 1936.

Volgens deze wet heeft de jonge belangstellende in rechtswetenschap, die advocaat wil worden, volgende loopbaan door te maken : Na de humaniora aan een hogere school, volgt de 6 tot 10 semester lange rechtstudie aan Duitse of voor een deel ook buitenlandsche univeésiteiten. Het verwerven van den academischen doktorstitel komt veel voor, maar is toch niet verplichtend. Na deze studie volgt het staatsexamen en de aanstelling

tot « Gerichtsreferendar ». In deze eigenschap moet de jnoge jurist een niet bezoldigde proeftijd van 3 ½ jaar doormaken in de verschillende soorten rechtbanken, dan bij een bestuursbureau, eindelijk bij een advocaat. Na het afleggen van het tweede staatsexamen wordt hij « Assessor » en krijgt de bevoegdheid voor het rechterambt, voor de hogere administratie of voor de advokatuur. Nu moet hij zich als 25 tot 28jarige uitspreken voor een dezer beroepen, en zich dus tot opneming in een der beroepskaders aanmelden. Verkiest hij het advokatenberoep dan moet hij bij den Rijksminister van Justitie worden voorgesteld. Deze kiest met de medewerking van de Rijksadvokatenkamer en met de « Nationalsozialistische Rechtswahrerbund » de voor het beroep meest geschikte aanvragers en leidt hen tot verdere ontwikkeling naar een advokatenbureel. Het volgend jaar is een proefjaar. Na dit jaar wordt de kandidaat benoemd tot « Anwaltsassessor », en kan reeds zelfstandig werken; toch blijft hij nog onder het toezicht van den ouderen kollega, voor wiens rekening hij optreedt. Deze periode duurt dan drie jaar. Gedurende de vier assessorsjaren ontvangt de assessor een eereloon van ongeveer 300 RM. per maand, overeenkomstig met het loon in de rechtscarrière. Dit wordt door den advocaat betaald en door de Rijksadvokatenkamer gewaarborgd.

III.

Na den afloop van deze stage wordt de kandidaat eindelijk als advocaat tot de zelfstandige uitoefening van het beroep toegelaten. Maar hij mag alleen het beroep uitoefenen op een plaats, waar dit praktisch mogelijk is, waar dus nog geen overlasting van het beroep bestaat.

In burgerlijke zaken, die onderworpen zijn aan de gedwongen tusschenkomst van een advocaat, en dit zijn namelijk alle civiele processen ter waarde van meer van 500 RM., moet een bij het procesgerecht aangewezen advocaat worden aangesteld. In strafzaken kan integendeel elke bij een Duitsch gerecht toegelaten advocaat worden verzocht de verdediging waar te nemen.

Terwijl nu de toelating tot het beroep wel erg beperkt is, is de uitoefening ervan vrij en slechts onderworpen aan de wetten, aan de voorschriften van het beroepsrecht en van de beroepsorde. Deze komt in de volgende uitspraak van de Rijksadvokatenorde tot uitdrukking :

« De advocaat is de beroepen, onafhankelijke vertegenwoordiger en adviseur in alle rechtsaangelegenheden. Zijn beroep is geen handel, maar een dienst aan het recht. » Uit deze bepaling kan men leeren, dat elkeen in alle rechtsaangelegenheden recht heeft op advokatenhulp, en dat de medewerking van een advocaat bij een rechtsgelegenheid slechts daar kan worden belet, waar zulks door de wet verboden wordt. Daar het aantal processen bij de gewone rechtbanken voortdurend vermindert, doet de advokatuur alle inspanning om haar beroepsmedewerking op andere gebieden uit te brei-

den, aldus op het gebied van het belastingsrecht, en op de vele gebieden van het economisch recht. Uit dezelfde overwegingen wordt de aanstelling van advokaten als rechtskundige adviseurs bij economische ondernemingen of groepeerings steeds geëischt.

Bij deze uitbreiding van den werkkring der advokaten zijn natuurlijk grenzen voorgeschreven. De advocaat mag noch zelf een beroep uitoefenen, noch een aanstelling aanvaarden die hem van zijn lastgever zou afhankelijk maken. De meeste beambtenaanstellingen zijn hem verboden. Wel is de carrière van notaris of hoogleeraar voor hem open.

Als de advocaat een beroep uitoefent of een ambt aanneemt, dat met het advokatenberoep onverenigbaar is, of wanneer hij door lichamelijke of geestelijke zwakheid niet meer in staat is zijn beroep uit te oefenen, kan de toelating tot het uitoefenen ervan volgens een vormelijke proceduur worden ontnomen.

Verschillende advokaten mogen zich tot gezamenlijke uitoefening van het beroep vereenigen. In vele steden zijn dergelijke groote advokatengroeperingen veelvuldig aan te treffen.

In civiele en strafprocessen ontvangt de advocaat een vast eereloon bepaald door een wet van 1927, de « Deutsche Gebührenordnung für Rechtsanwälte ». Die vergoedingen worden berekend volgens het bedrag, waarover wordt geprocedeerd en naar de voorgenomen rechtsvervolgingen. B. v. aldus ontvangt de advocaat bij een proces in civiele zaken gaande over een bedrag van 1000 RM. en bij een normaal verloop van het proces voor de eerste instantie 135 RM., en ongeveer 180 RM. voor de tweede instantie. De waardigheid van het beroep verbiedt het stellen van een kleiner eereloon, dan hier door de wet is bepaald. Hooger eereloon is toegelaten en in de strafprocessen zeer gewoon. Maar een berekening van het eereloon gesteund op het succes of een « quota litis » is verboden.

De advocaat heeft bijzondere verplichtingen jegens den onbemiddelde te vervullen. Willen onbemiddelden een actie indienen, die uitzicht heeft op gunstig resultaat, dan wordt door het gerecht een advocaat aangeduid, die in zulk geval verplicht is bij de verdediging hiervan alle inspanning en zorg te betuigen. In de Staatskas wordt hij hiervoor betaald volgens een barema dat merklijk lager is dan het vastgestelde eereloon (van 30 tot 70 %). Momenteel wordt, gezien de levensomstandigheden van zekere standen, een groot deel van de burgerlijke processen en de grootste meerderheid van de gevallen van echtscheiding volgens dien regel van het « Armenrecht » gepleit. Elk jaar wordt door het Rijk hiervoor ongeveer 20 miljoen RM. uitbetaald. Bovendien heeft de advokaten-groep van de « Nationalsozialistische Rechtswahrerbund » de « NS. Rechtsbetreuung » georganiseerd, waar aan onbemiddelde personen raad wordt verschaft, ook in gevallen, waar geen proces voorhanden is, en waarvan de leden op beurt zonder vergoeding hun dienst verrichten.

Voor de rechtbank dragen de advocaten een zwarte, bij het Rijksgerecht te Leipzig een purper-roode toga met zijden opslag en barret in gelijke kleur.

IV.

Door de Rijks-advokatenorde zijn alle Deutsche advocaten in een Verbond van Openbaar Recht, de «Reichs-Rechtsanwaltskammer» verenigd. Dit orgaan heeft zijn zetel te Berlijn en wordt door een president en een staf van medewerkers, het «Presidium», bestuurd. Het heeft bevoegdheid over dertig plaatselijke balies of «Rechtsanwaltskammern», een per jurisdictie van een provinciaal gerechtshof, die elk om hun beurt zijn samengesteld uit een president en medewerker. De president en het presidium van de Rijks-advokatenkamer, evenals de plaatselijke voorzitters worden door den minister van Justitie in verstandhouding met den «Nationalsozialistische Rechtswahrerbund» aangesteld. Die Kamer is autonoom onder toezicht van den Rijksminister van Justitie.

De voornaamste doelen van deze Kamer bestaan in het zorgen voor de opleiding van de «Assessoren», in de medewerking tot de opname-procedure, in het toezicht over de uitoefening van het beroep der advocaten, en in de vertegenwoordiging van de advokatenorde in alle kwesties verband houdende met de wetgeving en het bestuur.

De Kamer heeft het recht van hare leden een bijdrage te eischen berekend op de inkomsten, en die ongeveer één percent hiervan bedraagt. De Kamer beschikt aldus over een budget dat ongeveer 2 miljoen RM. bedraagt.

De hulpkas, een liefdadige instelling van deze

Kamer, verdeelt jaarlijks ongeveer 700.000 RM. aan behoeftige oude advocaten, weduwen en wezen van advocaten.

V.

Zooals reeds is aangeduid, heeft de Kamer het toezicht over de beroepsopleiding van de advocaten. De presidenten ervan zijn bevoegd, lichte vergrijpen tegen de voorschriften van de orde door een blaam te bestraffen. Plichtsvergrijpen van ernstigen aard worden door een eeregerecht behandeld. Bij elke lokale Kamer bestaat een eererechtbank en bij de Rechts-Rechtbankwaltskammer heeft men een Eeregerechtshof als beroepshof.

De eererechtbanken bestaan uit vijf advocaten, terwijl de drie senaten van het eeregerechtshof elk uit een advocaat als president, verder drie advocaten en drie rechters van het Rijksgerecht als bijzitters zijn saamgesteld.

De straffen voor deze eererechtbank zijn : de vermaning, de blaam, geldboete van 1 tot 5000 RM., en als zwaarste straf de uitsluiting uit het beroep. In zeer ernstige gevallen, waar de uitsluiting kan worden verwacht, kan een voorloopige schorsing worden uitgesproken, dit op een voorloopig onderzoek van het geval.

De meest voorkomende gevallen voor de eererechtbanken behandeld, zijn, naast strafbare handelingen met een vreemd aan den advocaat toevertrouwd vermogen, beledigingen voor het gerecht, propaganda tot het verkrijgen van cliënteel, niet toelaatbare overeenkomsten betreffende het honorarium, en de vertegenwoordiging van met elkaar strijdende belangen.

RECHTSPRAAK

195 HOF VAN BEROEP TE LUIK

5de Kamer. — 8 Mei 1936.

Voorzitter : M. Lambrichts.

Bijzitters: MM. Elens en Claessens.

O. M. : M. Hauben.

Pl. : Mr Em. Ooms loco Mr H. Dejongh (Antwerpen)
Mr Stas (Tongeren), Mrs Goffin, Jeurissen en
De Laever.

ARREST VAN 8 MEI 1936

STRAFRECHTSPLEGING. — SCHIKKINGEN DER RECHTSMACHTEN MET VOORAFGAANDE ONDERZOEK GELAST. — NIETIGEID. — ONBEVOEGDHEID DER RECHTSMACHTEN TEN GRONDE.

WEGCODE VAN 1 FEBRUARI 1934. — AFSCHAF-FING VAN ALLE VROEGERE K. B. INHOUDENDE REGLEMENT OP HET VERKEER INZONDERHEID VAN HET K. B. VAN 7 SEPTEMBER 1910.

De Rechtsmachten bevoegd om over den grond der boetstraffelijke zaken te wijzen zijn onbevoegd om

de schikkingen der rechtsmachten met het voorafgaand onderzoek gelast, nietig te verklaren of te wijzigen.

Door het K. B. van 1 Februari 1934 over het verkeer zijn alle de vroegere Koninklijke besluiten houdende reglement in op de verkeerspolitie ingetrokken.

O. M., Charpentier en Conc. t/ Van der Kort en Senehovie.

Overwegende dat te Veldwezelt den 15 September 1935 een botsing plaats greep tusschen de auto-car, geleid door betichte Van der Kort en een auto gevoerd door den genaamden Charpentier, in dewelke de door de botsing gekwetste personen gezeten waren, dat Van der Kort vervolgd werd wegens onvrijwillig lichaamsleed toegebracht aan verscheidene en ook wegens samenhangende overtredingen in de dagvaarding aangehaald.

Overwegende dat die feiten zich voordeden als de wet van 15 Juni 1935 reeds in voege was.

Overwegende dat de onderzoeksrechter van het arrondissement Tongeren, door bevel van 15 Sep-

tember 1935, den heer Imhauser als deskundige ter zake aanstelde en dezen bemachtigde de Fransche taal te gebruiken voor het opstellen van zijn verslag.

Dat uit hoofde van overtreding aan art. 33 der wet van 15 Juni 1935, betichte en de burgerlijke verantwoordelijke partij besluiten tot de nietigheid van voormeld bevel en tot het verwijderen uit den bundel van het deskundig verslag en van het erbij gevoegd plan.

Overwegende dat, indien het zelfs aan te nemen is dat het bestreden bevel neitig is, dit bevel des niettemin kracht en bestaan blijft bewaren zoolang het niet vernietigd is geworden, door de daartoe bevoegde rechtsmacht.

Overwegende dat de rechtmachten bevoegd om over den grond der boetstraffelijke zaken te wijzen, onbevoegd zijn om de schikkingen der Rechtsmachten met het voorafgaand onderzoek gelast, nietig te verklaren of te wijzigen.

Dat bijgevolg de boetstraffelijke rechtbank van Tongeren onbevoegd was — zooals de boetstraffelijke Kamer van het Hof van beroep onbevoegd is; om uitspraak te doen aangaande de tot nietigverklaring van het bevel van 15 September 1935 voorgebrachte vraag;

Overwegende dienvolgens — daar het bestreden bevel aldus blijft bestaan en daar het verslag en plan de uitvoering daarstellen van voormeld met kracht blijvend bestaan bevel — dat gezegd verslag en gezegd plan door eerste rechters niet mochten en ook door het Hof niet mogen uit den bundel verwijderd worden.

Overwegende dat door 't Koninklijk besluit van 1 Februari 1934 over het verkeer ingetrokken geweest zijn alle de vroeger Koninklijke Besluiten houdende reglement in op de verkeerspolitie.

Dat aldus vanaf 15 September 1935, het Koninklijk Besluit van 7 September 1910, ook afgeschaft is;

Dat inderdaad dit Koninklijk Besluit reglement inhield op de verkeerspolitie daar het beschikte over de ligging der bebouwde kommen om, in het belang van het verkeer, aan de verbruikers zekere verplichtingen op te leggen wanneer zij zich in bebouwde kommen bevonden of deze naderden.

Overwegende dat na de intrekking van voormeld Koninklijk Besluit van 1910, het de taak der Rechtsmachten geworden is te bepalen wanneer wegen bebouwde kommen doorloopen.

Overwegende dat de door den bundel verstrekte inlichtingen ontoereikend zijn om dienaangaande uitspraak te doen.

Dat in die omstandigheden er plaats grijpt over te gaan tot een plaatselijk onderzoek.

Om deze beweegredenen:

Het Hof verwerpt wegens onbevoegdheid den eisch strekkende tot nietig verklaring van het bestreden bevel van den onderzoeksrechter van het arrondissement Tongeren en tot verwijdering uit den bundel van het verslag en van het plan, opgemaakt door deskundige Imhauser.

En alvorens over den grond der zaak uit te spreken:

Zegt dat het zich ter plaatse, te Veldwezelt aan de kruising der wegen van Hasselt naar Maastricht en van Tongeren naar Lanaeken zal begeven ten einde plaatselijk onderzoek.

Zegt dat dit onderzoek in tegenwoordigheid der belanghebbende partijen zal plaatsgrijpen op 22 Mei 1936 om 3 ure namiddag.

En dat de zaak verder zal behandeld worden ter zitting van 5 Juni 1936.

Behoudt de kosten voor.

ARREST 12 JUNI 1936

WEGCODE VAN 1 FEBRUARI 1934. — KRUISING VAN RADIALEN WEG No 2 BRUSSEL-HASSELLT-MAESTRICHT EN WEG TONGEREN-LANAKEN NIET IN BEBOUWDE KOM.

Aan en rond de kruising der openbare wegen van Brussel naar Maastricht en van Tongeren naar Lanaken, te Veldwezelt zijn de gebouwen niet in genoegzaam aantal aanwezig en ook niet genoegzaam aaneengehecht, op alle zijden der zich kruisende wegen om een bebouwde kom uit te maken.

Gezien het tusschen arrest in dato 8 Mei 1936.

Gezien het proces-verbaal van het plaatselijk onderzoek welke plaats greep ingevolge gezegd arrest.

Overwegende dat uit het onderzoek voor het Hof gedaan en namelijk uit voormeld plaatselijk onderzoek spruit dat aan en rond de kruising der openbare wegen van Brussel naar Maastricht en van Tongeren naar Lanaken, te Veldwezelt, de gebouwen niet in genoegzaam aantal aanwezig zijn en ook niet genoegzaam aaneengehecht zijn op alle de zijden der zich kruisende wegen, om een bebouwde kom daar te stellen.

Overwegende overigens, dat meerdere vroegere rechterlijke beslissingen wel er op wijzen, dat het slechts was omwille der schikkingen van het K. B. van 1910 dat er aangenomen moest worden dat de kwestieuze kruising zich in een bebouwde kom bevond.

Overwegende aldus dat de botsing plaats greep op een kruising niet in eene bebouwde kom gelegen.

Overwegende dat betichte Van der K. den radiaaler weg n° 2 volgde, terwijl Ch. weg n° 17 bereed, die niet radiaal is;

Dat op geen enkel dezer wegen, aan de kwestieuze kruising ongekeerde gelijkzijdige driehoeken voorhanden zijn;

Dat zoodus Van der K. den hoofdweg bereed en Ch. den secundairen.

Dat Ch. aan de kruising vrijen doorgang aan Van der K. laten moest.

Overwegende dat het onderzoek voor het Hof gedaan bewijst, dat Ch., die overigens ook niet uiterst rechts reed, aan deze verplichting te kort gebleven is en dat het deze nalatigheid is die het ongeval veroorzaakt heeft alsmede de gevolgen ervan; dat Ch., ingevolge voormeld gebrek aan een der gewichtigste verplichtingen aan de verbruikers

opgelegd, alleen de verantwoordelijkheid zal dragen, indien geen medeverantwoordelijkheid aan Van der K. op te leggen is ;

Overwegende dat deze betichte, volgens het onderzoek voor het Hof gedaan, zeer gematigd reed bij het naderen der kruising ; dat diensvolgens hij niet plichtig is aan de samenhangende overtreding beschreven onder lid. C. in de dagvaarding.

Dat hij ook niet plichtig is aan die aangehaald onder lit. B. daar hij niet den secundairen maar wel den hoofdweg volgde ;

Overwegende dat in acht nemende dat Van der K. zich schikken moest als zijnde de verbruiker van den hoofdweg, het ook niet bewezen gebleven is door het onderzoek voor het Hof gedaan, dat hij een fout of nalatigheid zou bedreven hebben waardoor de botsing mede veroorzaakt zou geweest zijn.

Dat, bijgevolg, Van der K. dient vrij gesproken te worden der vervolging.

Overwegende dat in zulken toestand der zaak het zonder belang geworden is, uitspraak te doen over de besluiten van betichte en van Senekovic, burgerlijk verantwoordelijke persoon, aangaande de beweerdte ongeldigheid van de inbeslagname van de autocar ; dat inderdaad ingevolge de vrijspraak van Van der K. dit rijtuig dient wedergegeven te worden aan zijn eigenaar Senekovic en dat de kosten der vervolging en namelijk die der inbeslagname niet ten laste zullen blijven noch van betichte noch van de burgerlijk verantwoordelijke partij ;

Overwegende dat de vrijspraak van betichte de niet gegrondheid van de eischen der verscheidene burgerlijke partijen Ch., P., L., en G. medesleept.

Om deze beweegredenen :

Het Hof alle verdere en tegenstrijdige besluiten afwijzende als zijnde ongegrond of zonder belang ter zake.

Hervormt het bestreden vonnis.

Spreekt betichte vrij der vervolging.

Ontlast hem zooals de burgerlijke verantwoorde-lijke partij van de veroordelingen tegen hen uitgesproken.

Wijst de burgerlijke partijen van hun eischen af.

Laat ten laste der burgerlijke partijen de kosten van hun burgerlijke gedingen zoowel in eersten aanleg als in beroep.

Veroordeelt Ch. tot de 7/10 der kosten van de openbare vordering zoowel in eersten aanleg als in beroep en de drie andere burgerlijke partijen ieder tot 1/10 der zelfde kosten.

Beveelt de teruggave van de inbeslag genomen autocar aan zijn wettigen eigenaar.

Vereffent de kosten der twee gedingen jegens den Staat in 't geheel op 1006,08 frank.

NOTA. 1. Het vonnis a quo van de Correctioneele Rechtbank te Tongeren verscheen in het R. W. van 1935-1936. Kol. 840.

In de nota volgende op het vonis werd de nadruk gelegd op de wet van 15 Juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken.

De eerste rechter had aangenomen dat de besliste beschikking van den heer onderzoeksrechter waarbij aan den heer Imhauser toegelaten was geworden zijn verslag in de Fransche taal op te stellen, niet voor verzet of hooger beroep vatbaar was.

Het Hof van Beroep is deze meening niet toegedaan, het was alleen van oordeel, dat de eerste rechters en de rechter in beroep onbevoegd waren om deze schikking nietig te verklaren. De bevoegde rechtsmacht (Hof van Verbreking) kan die schikking wel nietig verklaren.

De wijze waarin het Hof zijn meening uitdrukt schijnt zelfs te laten vermoeden, dat volgens hem inderdaad het bestreden bevel nietig was.

Tengevolge van de vernietiging van het vonnis a quo voor wat den grond der zaak betreft, is het niet mogelijk geweest de betwisting aan het Hof van verbreking te onderwerpen.

2. De aanrijding waarover de eerste rechter en het Hof te oordeelen had greep plaats te Veldwezelt op het kruispunt van de Radicale weg nr 2 Brussel-Hasselt-Maastricht en de weg van Tongeren naar Lanaeken.

Langs den weg van Tongeren naar Lanaeken ligt een spoorlijn van den buurtspoorweg.

De Radiole weg zal als hoofdweg beschouwd worden naar gelang het kruispunt al dan niet in een bebouwde kom gelegen is. (art. 52 en 53 wegcode 1 Februari 1934).

Hieromtrent heeft langen tijd onzekerheid bestaan welke aanleiding heeft gegeven tot verschillende gedingen en uiteenlopende beslissingen.

Tweemaal is het geval aan ons Hof van Verbreking onderworpen geworden (arresten 4 Juni 1934 Pas. 1934, I, 305 en 17 Juni 1935 Pas. 1935, I, 28.)

Iedermaal besliste dit Hof, dat de plaats der kruising van beide wegen in een bebouwde kom gelegen was op grond van het K. B. van 7 September 1910, waar bijname dit gedeelte van den weg Tongeren-Lanaeken als bebouwde kom aangeduid werd.

Sindsdien werd dan ook door de rechtspraak aangenomen dat op grond van voornoemd K. B. de weg van Tongeren op Lanaeken bij zijn kruising met den Radialen weg nr 2 ten opzichte van deze laatsten hoofdweg was, daar er een spoorlijn langs lag, hetgeen niet het geval was voor dezen laatsten.

Achteraf is de wegcode van 1 Februari 1934 uitgevaardigd en de vraag stelde zich of voornoemd K. B. van 7 September 1910 er door niet afgeschaft was geworden.

Deze vraag behoorde bevestigend beantwoord te worden op grond van de teksten zelf.

Inderdaad het is onbetwistbaar dat het K. B. van 7 September 1910 reglement houdt betreffende het politieverkeer.

De inleiding immers luidt al volgt :

« Gezien de wet van den 1sten Augustus 1899 houdende herziening der wetgeving op de politie van » het vervoer.

» Gezien de Koninklijke Besluiten onder dagteekening van den 4 Augustus 1899 en van den 5 Maart » 1910 tot regeling der politie van vervoer en van » verkeer. »

« Op voorstel van onzen minister van Landbouw en » Openbare Werken

» Wij hebben besloten en besluiten
 » eenig artikel : de plaatsen welke op de staatsba-
 » nen moeten als agglomeratie aangezien worden, zijn
 » vermeld in de hieronderstaande tabel. »

Volgens de alsdan vigeerende wettelijke bepalingen moest de weggebruiker in de behuisde gedeelten, als- ook bij het draaien en kruisen der straat traag rijden (K. B. 4 Aug. 1899 art. 15) en mocht de snelheid van een automobiel en van een motocyclette nooit in open veld de 30 kilometer per uur overtreffen en in den doorgang der behuizingen (agglomérations) de 10 kilometer per uur (art. 16 zelfde K. B.).

Het K. B. van 7 September 1910 werd dan ook ongetwijfeld genomen ter regeling der politie van vervoer en van verkeer.

Wanneer het K. B. van 1 Febr. 1934 de Koninklijke Besluiten afschaft houdende reglement betreffende de verkeerspolitie, dan is het K. B. van 7 September eveneens afgeschaft. Bovendien dient aangemerkt dat bij al de andere wijzigingen het genomen K. B. aanduidt welke bepaalde K. B. ingetrokken worden.

Zoo b. v. het K. B. van 26 Aug. 1923.

» Gezien de wet van 1 Augustus 1899 gewijzigd » door de wet van 1 Augustus 1924.

» Herzien de Koninklijke Besluiten van 1 November » 1924 en 22 Mei 1925 houdende algemeen reglement » nopens deze zaak overwegende....

» Wij hebben besloten en wij besluiten :

» a) de voormelde Koninklijke Besluiten zijn inge-
 » trokken ».

Hetzelfde voor het K. B. van 1 November 1924 :

» Gezien de wet van 1 Augustus 1899, enz.

» Herzien de Koninklijke Besluiten van 27 April » 1914 en van 10 Februari 1920 houdende algemeen » reglement nopens deze zaak ; overwegende....

» Wij hebben besloten en wij besluiten :

» a) de voormelde Koninklijke Besluiten zijn inge-
 » trokken. »

Idem voor het K. B. van 27 April 1914.

» Gezien de wet van 1 Augustus 1899 :

» Herzien de K. B. van 4 Augustus 1899, 3 Maart, » 12 Juli, en 21 November 1910 houdende algemeen » reglement nopens deze zaak.

» Art. 32. De bovengemelde besluiten van 4 Augus- » tus 1899, 5 Maart, 12 Juli en 21 November 1910 zijn » ingetrokken. »

In het K. B. van 1 Februari 1934 is zulks het geval niet.

De inleiding luidt als volgt :

» Gezien de wet van 1 Augustus 1899 enz.

» Herzien de Koninklijke Besluiten houdende regle- » ment te dier zake die thans van kracht zijn. .

» Gezien de adviezen....

» art. 1. De bepalingen van voormelde Koninklijke » Besluiten worden ingetrokken en door de volgende » vervangen ».

Al de K. B. houdende reglement in op de verkeers- politie dus ook dit van 7 September 1900 worden ingetrokken.

Door het K. B. van 1 Februari 1934 worden de K. B. ingetrokken houdende reglement te dier zake.

Daar het K. B. van 7 September 1910 reglement inhoudt betreffende de verkeerspolitie is het onbetwistbaar ingetrokken (Goldstein en Van Roye : Les régles du roulage uitg. 1934 nr 480).

Eens beslist dat het K. B. van 7 Februari 1910 afge- schaft was behoorde onderzocht te worden of het betwiste kruispunt al dan niet in feite in een be- bouwde of onbebouwde kom gelegen was.

In het eerste hierboven weergegeven arrest zegt

het Hof dat het zich ter plaatse zal begeven ten einde een plaatselijk onderzoek in te stellen.

In het tweede arrest beslist het Hof op grond van zijn onderzoek, dat het kruispunt niet in een bebouwde kom gelegen is. Die beslissing werd sindsdien bijge- treden door de Correctioneel rechtbank te Hasselt (vonnis van 23 Januari 1937 in zake O. M. t/ V. Groo- tel niet gepubliceerd).

196

HOF VAN VERBREKING

2de Kamer.

26 Januari 1937.

Voorzitter : M. Soenens.

Verslaggever : Raadsheer De Wilde.

Procureur-Generaal : 1ste adv. gen. Gesché.

WEGCODE VAN 1 FEBRUARI 1934. — AFSCHAF- FING VAN ALLE VROEGERE K. B. INHOUDENDE REGLEMENT OP HET VERKEER.

Door het K.B. van 1 Februari 1934 over het verkeer zijn alle de vroegere koninklijke besluiten houdende reglement in op de Verkeerspolitie ingetrokken, en inzonderheid het K.B. van 7 September 1910.

Charpentier t/ Van der Kort.

Het Hof,

Gehoord in zijn verslag Raadsheer De Wilde en op de besluitselen van den Heer Gesché, Eersten advocaat generaal ;

Omtrent het eenig middel, schending van art. 1, 2, 50, 52, 5°, 53 en 54 van het Koninklijk Besluit van 1sten Februari 1934, inhoudende het algemeen reglement betreffende de verkeerspolitie, genomen krachtens de wet van 1sten Oogst 1899 gewijzigd door de wet van 1sten Oogst 1924, art. 1, van die wetten en het eenig artikel van het Koninklijk Besluit van 7 September 1910, doordat de bestreden arresten ten onrechte hebben aangenomen dat het Koninklijk Besluit van 7 September 1910 ingetrokken was, en dat derhalve het arrest van 12 Juni 1936, in strijd met debepalingen van dit Koninklijk Besluit, besloten heeft dat de radiale weg N° 2 (Brussel-Hasselt-Maastricht) zijn karakter van hoofdbaan behield, terwijl die baan, op die plaats dit karakter verloor krachtens de rechts- regelen spruitende uit het eenig artikel van het Koninklijk Besluit van 7 September 1910, in ver- band gesteld met de voorschriften van het Kon. Besluit van 1 Februari 1934, zoodat het recht van doorgang aan eischer toebehoorde ;

Aangezien de bestreden arresten bestatigen dat de plaats waar het ongeval gebeurd is, geen bebouwde kom uitmaakt, alhoewel die plaats als bebouwde kom aangeduid wordt door het Konink- lijk Besluit van 7 September 1910 ;

Dat het vraagstuk, door het middel opgeworpen, en door het Beroepshof ontkennend beantwoord, aldus moet luiden. Is het Koninklijk Besluit van 7 September 1910 nog in voege ?

Aangezien de voorrede van het Koninklijk

Besluit van 1 Februari 1934 aldus luidt : «Herzien de Koninklijke Besluiten inhoudende verordening op de materie, en hedendaags nog in voege»;

Dat art. 1 zegt: de schikkingen der hiervoor bedoelde Koninklijke Besluiten zijn ingetrokken en vervangen door de volgende»;

Aangezien de Koninklijke Besluiten die in art. 1 bedoeld worden, niet anders zijn dan de Koninklijke Besluiten aangehaald in de voorrede, namelijk verordening op het gerij en de verkeerspolitie;

Aangezien het Koninklijk Besluit van 7 September 1910 onder die verordeningen moet gerangschikt worden;

Dat, inderdaad, het Koninklijk Besluit van 1910, in zijn opschrift, luidt als volgt : «Gezien de wet van 1 Oogst 1899 houdende herziening der wetgeving op de verkeerspolitie ; gezien de Koninklijke Besluiten van 4 Oogst 1899 en van 5 Maart 1910 tot regeling van politie van vervoer en van verkeer»;

Aangezien uit de toenadering van die teksten blijkt, dat het Koninklijk Besluit van 7 September 1910 een der Koninklijke Besluiten is, door artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 1 Februari 1934, bedoeld en afgeschaft;

Dat het middel dus in rechte mist;

Om deze beweegredenen:

Verwerpt de voorziening, verwijst aanlegger in de kosten en tot een schadevergoeding van 150 fr.

197

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

1e Kamer. — 13 Maart 1937.

Voorzitter : M. L. De Vos.

Raadsheeren : MM. Van der Heyde en De Cock.

Advokaat-Generaal : M. Van der Perren.

Pleiters : Mrs P. M. Orban en De Cleen.

HERZIENING IN STRAFZAKEN. — OMSTANDIGHEDEN DIE DE VEROORDEELING HEBBEN BEINVLOED. — VERTROUWBAARHEID EN EERLIJKHEID VAN DEN DESKUNDIGE.

- I. Wanneer het verslag van den deskundige en de omstandigheden waarin het werd voorgedragen de veroordeeling konden voor gevolg hebben, bestaat er aanleiding tot herziening op grond van art. 443, 3°, van het W. Str. v. wanneer de beschuldigde niet in staat is geweest den waren toestand daaromtrent in het licht te stellen.
- II. De bewijskracht van een deskundig verslag hangt af niet alleen van de wetenschappelijke waarde van den deskundige maar eveneens van dezes oprechte eerlijkheid.
- III. De herziening moet bevolen worden telkens eene omstandigheid wordt ingeroepen die, was zij bekend geweest door den rechter, aan dezen eene andere beslissing zou kunnen ingegeven hebben.

Lyssens t/ O. M.

Gezien de aanvraag in datum van 21 Februari

1935, door Lyssens Clementina Cecilia, aan het Verbrekingshof voorgedragen;

Gezien de regelmatige uitgifte van het arrest van het Verbrekingshof van 24 Juni 1935, hetwelk beveelt dat het Beroepshof van Brussel die aanvraag zal onderzoeken, en nagaan of de daarin vermelde feiten als genoegzaam afdoende voorkomen om aanleiding te geven tot de herziening;

Gezien het dossier van het onderzoek waarop heeft gevolgd het arrest waarvan de herziening wordt gevraagd, gezegd arrest veroordeelende Lyssens Clementina Cecilia tot 20 jaar dwangarbeid, tot de afzetting van de titels, graden, openbare ambten, bedieningen en diensten, waarmede zij bekleed zou kunnen zijn, en tot de levenslange ontzetting der rechten vermeld bij artikel 31, 1e, 3e, 4e, 5e en 6e van het Strafwetboek, hoofdens te Steendorp, in Juli 1927, vrijwillig, met het oogmerk om te doden, dooding gepleegd te hebben op den persoon van Teugels Frans, door middel van zelfstandigheden die min of meer snel den dood kunnen teweegbrengen, op welke wijze ook die zelfstandigheden aangewend of toegediend werden;

Gehoord, ter openbare zitting van dit Beroepshof, het verslag van den Heer Voorzitter L. De Vos, zetelende in vervanging van den heer Eersten Voorzitter en van de oudste Voorzitters, allen wettig belet;

Gehoord de getuigen, Mijnheer Van der Perren, Substituut Prokureur Generaal, alsook de aanlegster en hare raadsman Meesters Orban en De Cleene, advocaten;

Overwegende dat, was zelfs het bewijs geleverd dat het verslag van deskundige Daels, niet het enig bezwaar is geweest dat, op het Assisenhof van de Provincie Oost-Vlaanderen, werd aangehaald ten laste van beschuldigde, vrouw Lyssens; nochtans op te merken ware — hetgeen blijkt uit de gegevens der verhandelingen voor dit Beroepshof — dat bewust deskundig verslag bevestigd door Dr D..., ter terechtzitting van het Assisenhof, van zoodanig gewicht is geweest in de beraadslaging van de jury, dat niet alleen het verslag, maar ook de omstandigheden waarin het werd voorgedragen, de veroordeeling van vrouw L. voor gevolg schijnen gehad te hebben;

Overwegende dat, zijn die omstandigheden verkeerd opgevat geweest door de jury, zonder dat de beschuldigde in staat was die misvatting te doen uitschijnen, en den waren toestand daaromtrent, in het licht te stellen, zij dan kunnen aanleiding geven tot de herziening op voet van artikel 443, 3°, van het wetboek van strafvordering;

Overwegende dat de bewijskracht, die kan gehecht worden aan de bestatigingen en aan de besluiten van een deskundig verslag, berust, niet alleen op de wetenschappelijke kunde van den deskundige, maar, eveneens op dezes oprechte eerlijkheid;

Aangezien, bij de behandeling der zaak op het Assisenhof, aanvraagster niet in staat is geweest de faam van wetenschap en eerlijkheid, die Dr D.

in dien tijd genoot, in twijfel te brengen; ook niet kan ontkend worden dat de geloofswaardigheid van dien deskundige, steunende op zijne faam, een grond is geweest tot veroordeeling van beschuldigde;

Overwegende dat niet volstaat, om de herziening te bekomen, dat de deskundige onderzoeken, die vóór de veroordeeling geschieden, opnieuw worden besproken en betwistbaar aanleiding van de critiek uitgaande van andere deskundigen, (verbr. 25 October 1897, Pand. per. 1898, 322-323);

Aangezien, ter zake, het gunstig en met redenen omkleed advies, tot staving van de aanvraag door drie advocaten gegeven, overeenkomstig art. 443, voormeld, de meening uitdrukt dat de bestatigingen, sedert de veroordeeling gedaan door professoren Barthe, Van Itallie en Goubeau, hoe hoog ook dezer wetenschappelijke bevoegdheid geprezen wordt, tot eene nieuwe deskundige bespreking, leiden van een feit dat reeds bestond en gekend was op het oogenblik van de behandeling der zaak, op het Assisenhof;

Overwegende dat, uit diezelfde reden, als niet doeltreffend hoeft te worden aangestipt de door de aanvraagster beweerde strijdigheid tusschen het verslag van Dr. D., neergelegd in zake Lyssens, en zijn verslag, gedagteekend in Mei 1928, betreffende eene zaak Tiberghien; dat, overigens, de aangehaalde strijdigheid, op wetenschappelijk gebied, thans niet vaststaat (feit VI, in de aanvraag);

Overwegende dat ook niet vaststaat, en daarbij vreemd blijkt te zijn aan dit geding, de beweerde lichtzinnigheid of ongerijmdheid van een getuigenis afgelegd in 1929, ter gelegenheid van de beoordeeling door het Assisenhof, van eene vergiftiging, te Schelderode gepleegd, getuigenis die, ter terechtzitting niet werd opgenomen (feit V);

Overwegende, anderzijds, dat indien de deskundige verslagen van Dr. D. van een wetenschappelijk of technisch standpunt, beschouwd, van nu af, niet ongegrond kunnen verklaard worden, nochtans de geloofswaardigheid, die door de jury aan die verslagen is gehecht geweest, thans voorkomt, als zijnde onmogelijk te rechtvaardigen, wanneer men zich plaatst op het standpunt van de oprechte eerlijkheid waarvan een door het gerecht aangestelde deskundige moet doen blijken;

Aangezien, in dat opzicht, aanvraagster eene beschuldiging aanvoert die tegen Dr. D. door een zijner oud-assistenten, is aangebracht geweest, en naar dewelke Dr. D., in het jaar 1922, ter gelegenheid van een tegenonderzoek door hem verricht in eene zaak De M., belangrijke bewijsstukken zou vervalscht hebben (feit IV).

Aangezien op te merken valt:

1°) dat, over de feiten vermeld in die beschuldiging, een onderzoek door den Prokureur des Konings te Gent, is ingesteld geweest, wegens de verdenkingen van valsche getuigenis in eene crimineele zaak, van valsheid in een deskundig verslag en van gebruik van dat valsch verslag;

2°) dat bedoeld onderzoek werd gesloten door

een arrest van buitenvervolginstelling van het Beroepshof, uitgegeven door de Kamer van inbeschuldigingstelling te Gent, op 28 Maart 1933;

Overwegende dat de door aanvraagster aangevoerde feiten niet bewezen voorkomen tengevolge van het onderzoek ter terechtzitting van dit Hof gedaan;

dat, nochtans, bewust onderzoek de mogelijkheid heeft doen uitschijnen van de beweerde vermenging van den inhoud van een fleschje bevattende de bromuur, door deskundige Dr. D.

Aangezien, daarbij, de geloofswaardigheid van de verslagen van Dr. D., inzake Lyssens, merkkelijk in twijfel zou gebracht geweest zijn door de jury, had deze kennis gehad van de wijze waarop de deskundige zijne bewerkingen deed en zijne verslagen opstelde, betrekkelijk tot scheidskundige ontleding die hem opgedragen waren door den gezondheidsdienst van het Ministerie van Binnelandsche Zaken, door wien hij als deskundige was aangenomen geweest;

Aangezien Dr. D., in de uitvoering van die opdracht, verslagen heeft opgesteld of doen opstellen betreffende scheidskundige ontleding waarvan verscheidene niet waren geschied, zoodat die verslagen later fantastisch zijn gebleken (feit I);

Aangezien, hieromtrent, een strafrechtelijk onderzoek werd ingesteld uit hoofde van het opstellen en het gebruikmaken van valsche verslagen;

Aangezien dit onderzoek gesloten is geweest door eene beschikking van buitenvervolginstelling, uitgegeven door de Raadkamer van de Rechtbank van Gent, op 2 October 1931;

Aangezien, nochtans, uit eene bestuurlijke waarmaking is gebleken dat Dr. D., in het opmaken van zijne verslagen, bedoelde onregelmatigheden had begaan, en deze des te zwaarwichtiger bevonden werden dat die verslagen bestemd waren om rechtsgeldig te zijn, en de veroordeeling van menige handelaars met zich konden slepen;

Overwegende dat bewuste onregelmatigheden, alhoewel gedeeltelijk, ten minste gepleegd tijdens het strafrechtelijk onderzoek en de verhandelingen der zaak Lyssens op het Assisenhof te Gent, eerst zijn kenbaar geworden na de veroordeeling van aanvraagster, uitgesproken op 9 Mei 1928;

Aangezien, inderdaad, het bestuurlijk onderzoek slechts werd gelast in de maand December van het jaar 1928, en Dr. D. — daar hij geene bevredigende ophelderingen heeft kunnen bieden — zijn ontslag als aangestelde deskundige heeft moeten geven op 29 Juli 1929, zoodat het maar op 6 Oogst 1929 is geweest dat zijn naam op de lijst der aangenomen deskundigen werd geschrapt;

Aangezien, daarenboven, in de maand November 1931, geruimen tijd dus na de veroordeeling van vrouw L. door het Assisenhof, vastgesteld werd dat Dr. D. als leeraar aan de Hoogeschool van Gent, zich had plichtig gemaakt aan onregelmatigheden in het beheer van het Universitairevermogen, namelijk aan bedrieglijke achterhoudingen, welke eveneens, gedeeltelijk waren gepleegd geweest tijdens het deskundig onderzoek en de verhandelin-

gen ter terechtzitting van het Assisenhof, in zake L. (feit II in de aanvraag);

Aangezien professor D., uit hoofde van die feiten, is verplicht geweest zijn ontslag in te dienen en zelfs werd veroordeeld door het Beroepshof te Gent, op 23 Maart 1933;

Overwegende dat, in geval de onregelmatigheden waarvan hierboven gewag als zijnde gedeeltelijk begaan geweest door Dr D., op het oogenblik dat deze zijn verslag uiteenzette voor het Assisenhof tegen vrouw L., gekend waren geweest door de jury, deze ontegensprekelijk zou getwijfeld hebben van de eerlijkheid van den deskundige; dat die kennis een onbetwistbaar wantrouwen zou verwekt hebben in den geest van de juryleden en van het Hof, ten aanzien van de bestatigingen gedaan en de besluiten ter terechtzitting verdedigd door Dr. D., om de beschuldiging ten laste van vrouw L., te staven;

Overwegende dat hieruit volgt dat deze aanvraag tot herziening kan ingewilligd worden, daar zij ingeleid is overeenkomstig art. 443 van het wetboek van strafvordering en zij gestaafd blijkt door feiten die afdoende genoeg schijnen om tot herziening aanleiding te geven; zooals Mr Janson, deed opmerken tijdens de besprekingen waaraan die wetsbepaling aanleiding heeft gegeven in de kamer van Volksvertegenwoordigers, behoort de herziening van een arrest van veroordeeling gelast te worden telkenmaal eene omstandigheid wordt ingeroepen die, was zij bekend geweest door den rechter, aan dezen eene andere beslissing zou kunnen ingegeven hebben: (Parlementaire handelingen, zitting van 12 Mei 1892);

Overwegende dat, wat betreft de in de aanvraag aangehaalde fantastische waardeering, door professor D., van zeker examenwerk, dit feit zou geschied zijn na de veroordeeling van de vrouw L.; dat het niet van aard blijkt als doeltreffend beschouwd te worden (feit III);

Op die gronden,

Het Hof,

Gelet op artikels 25, 31, 32, 34, 35, 36, 40 der wet van 15 Juni 1935.

Verklaart dat de feiten opgesomd in de aanvraag tot herziening sub numeris 1, 2, en 4, zooals hierboven bepaald, afdoende genoeg schijnen om aanleiding te geven tot de herziening van de veroordeeling door het Assisenhof van de Provincie Oost-Vlaanderen, tegen de aanvraagster uitgesproken op 9 Mei 1928;

Verklaart de andere aangehaalde feiten hiertoe niet afdoende.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!**

198

**BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE
(Kortgeding)**

24 Maart 1937.

Voorzitter d.d. : M. Verstraete.

Pl. : Mrs Van de Vorst, De Schryver, Lilar en Rolin.

SCHEEPVAARTRECHT. — BEWAREND BESLAG OP VISSCHERSBOOTEN. — BEVOEGDHEID VAN DEN VOORZITTER DER BURGERLIJKE RECHTBANK. — REQUISITIE. — BESLISSING BURGERLIJK VONNIS. — REQUISITIE ONDERBROKEN. — ART. 17 DER WET OP DE SCHEEPVAART.

I. *In zake bewarend beslag op schepen is in principie de Voorzitter der burgerlijke rechtbank bevoegd, uitgezonderd in geval van handelsbetwisting.*

II. *De voorzitter der burgerlijke rechtbank aangesproken in kortgeding is verplicht de beslissing te eerbiedigen en toe te passen van een vonnis eener andere burgerlijke rechtbank uitvoerbaar niettegenstaande beroep.*

III. *Een requisitie van schepen verleent enkel aan de requisitioneerende overheid het gebruik van het schip, doch ontnemt den eigenaar niet het eigendomsrecht.*

Rossel t/ Amallobleta.

Gezien het bevelschrift op rekwetst verleend door den heer Voorzitter der Rechtbank van Eersten aanleg van Brugge, in dato 16 Maart 1937, eischer machtigend om verweerder te dagvaarden voor de buitengewone zitting van kortgeding van 17 Maart 1937, gezegd rekwetst en bevelschrift in het Nederlandsch opgesteld.

Gezien de dagvaarding in het Nederlandsch opgesteld, geschreven op zegel van 3 frank, geboekt en op 16 Maart 1937, door den deurwaarder Demulder te Brugge beteekend.

Gezien de andere gedingstukken.

Gehoord in de Fransche taal Meesters Vander-vorst, De Schryver, Lilar en Rolin in hunne middels en besluitselen.

Overwegende dat Rossel ons vraagt de toelating te verleen om het beslag ten bewarende titel op twee visschersbooten Alkari en Lagungu, in de haven van Oostende gemeerd, door den Heer Voorzitter dezer Rechtbank verleend, te lichten als zijnde niet gegrond.

Overwegende dat verweerder Amallobleta de bevoegdheid der Rechtbank betwist en zich tegen de vraag verzet.

Over de bevoegdheid.

Overwegende dat in zake van beslag ten bewarenden titel van schepen, de Heer Voorzitter der Burgerlijke Rechtbank waar de schepen gemeerd zijn, in principie bevoegd is, met ééne enkele uitzondering voor het geval dat de betwisting als voorwerp heeft eene handelsdaad ten opzichte van verweerder.

Overwegende dat enerzijds de twee schepen in de haven van Oostende lagen en anderzijds dat verweerder Jose Amallobleta zich laat kennen als

bevelhebbers der beide schepen, door den Consul Generaal van Spanje aangesteld en dat hij klaagt van zijn bevel te zijn beroofd geworden door eene feitelijkheid die volstrekt van commerciële aard niet is.

Overwegende dat Wij dus bevoegd zijn.

Ten Gronde.

Overwegende dat benevens de aangehaalde toestand van verweerder tegenover den eigenaar der schepen Angel Martisnera en gesteund op eene rekvisitie der Spaansche Overheid, Wij verplicht zijn in acht te nemen eene verkoopakte van 11 Maart 1937, in het Fransch opgesteld, geschreven op zegel van 6 frank en geboekt te Antwerpen op 16 Maart 1937, mits 13124 Frs door den ontvanger Hougardy, waardoor de eigenaar der schepen deze aan eischer Rossel verkocht heeft.

Overwegende dat de hoofdvraag is te weten welke van die onvereenigbare toestanden voor ons gegrond zijn en door ons eerbiedigd moeten worden.

Overwegende dat in den huidige toestand der vordering er een vonnis van de rechtbank van eersten aanleg van Antwerpen bestaat — uitvoerbaar bij voorraad maar aan het Hof van Beroep onderworpen — die het eigendomsrecht van Martisnera erkent, alsook zijn recht om in bezit te komen van die schepen en aan verweerder beveelt beide schepen binnen de 8 dagen der betekening van het vonnis te ontruimen.

Overwegende dat dit vonnis gesteund is op het feit dat de Rechtbank van Antwerpen verklaart dat de rekvisitie der Spaansche Overheid niet regelmatig bewezen is.

Overwegende dat dit vonnis een juridische daad daarstelt die wij verplicht zijn te eerbiedigen en dat Wij niet bevoegd zijn om de kracht van dit vonnis te verminderen of op te schorsen.

Overwegende anderzijds dat de verkoop der twee schepen regelmatig is gebeurd en regelmatig geboekt werd te Antwerpen en ingeschreven ten kantore van grondpanden te Antwerpen op 16 Maart 1937.

Dat er op te merken valt dat de aangehaalde rekvisitie slechts het gebruik der schepen door de Spaansche overheid mogelijk heeft gemaakt; zonder den eigenaar van zijnen eigendom te berooven.

Overwegende dat de rekvisitie, indien zij werkelijk heeft bestaan, in feite onderbroken werd en dat de wetten op de scheepvaart geen vervolgingsrecht geschapen heeft.

Dat wel is waar het bevel tot beslagname ook ingeschreven werd maar slechts op 17 Maart 1937.

Overwegende dat volgens artikel 17 der wet op de Zeevaart de eerste ingeschreven stukken volgens hun volgnummer de voorrang hebben om tegenover derde personen te kunnen opgeworpen worden.

Overwegende dat dus tusschen het betwist recht van verweerder spruitende uit de aangehaalde rekvisitie en het vaste recht van eigendom wegens aankoop door eischer bewezen, Wij verplicht zijn

te beslissen dat verweerder zonder recht is ten opzichte der betwiste schepen.

Overwegende dat zijne vraag tot toelating van beslag te leggen ongegrond was.

Om deze redenen:

Wij, Georges Verstraete, Rechter bij de Rechtbank van eersten aanleg van Brugge, zetelende in kortgeding bij wettig belet van den heer Voorzitter, de Heeren Onder-Voorzitters en Rechters onder in rang, alle andere besluitselen verwerpende, verklaren ons bevoegd, geven akt aan beide partijen dat zij het geding schatten op 50.000 fr voor wat de bevoegdheid en den aanleg betreft.

Zeggen voor recht dat het bewarend beslag uitgesproken op 15 Maart 1937, ingetrokken is en zonder gevolg zal blijven.

Veroordeelen verweerder Jose Amallobleta tot de kosten des geding.

Verklaren tegenwoordig bevel uitvoerbaar op de minuut en voor registratie, niettegenstaande alle middelen van verhaal en zonder borg.

199

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 8 Januari 1937.

Voorzitter : M. Eyben.

Rechters : MM. Buch en Schuermans.

Pleiers : Mrs M. Langhor en Marcel Roost.

ECHTSCHIEDING. — INTERNATIONAAL EN INTERPROVINCIAAL PRIVAATRECHT. — WET DER WOONPLAATS INGEVOLGE DE NATIONALE WET.

Voor de echtscheiding van Roemeensche echtgenooten dient de Roemeensche wet nagegaan. Roemenië bezit echter verschillende wetgevingen voor de oude en de aangehechte provincies, en namelijk voor Transsylvanië de oude Hongaarsche wetgeving. Voor de oplossing van een daaruitvolgend interprovinciaal wetsconflikt, dient volgens de Roemeensche wet, de wet van de woonplaats verkozen. Indien partijen, in Transsylvanië geboren en daar gehuwd, in België wonen, dient dienvolgens niet de Hongaarsche, maar de Belgische wet toegepast.

Josef t/ Weiss.

Aangezien de vraag strekt tot de echtscheiding tusschen partijen lastens verweerder;

Aangezien beide partijen van Roemeensche nationaliteit zijn en dat er dient toepassing gedaan van art. 3 par. 3 B. W.;

Doch aangezien er in Roemenië sinds 1918 geen eenheid meer bestaat in het burgerlijk recht en dat in feite iedere streek, hetzij oud-Roemeensch of heroverd weze, onderworpen blijft aan het wetstelsel dat haar in 1914 regeerde;

Dat er dus ten eerste dient na te gaan, welke wet dient toegepast aan hen die, zooals « in casu », in Transsylvanië geboren, daar gehuwd zijn er een zekeren tijd verbleven hebben, doch sinds enkele jaren in België woonachtig zijn;

Aangezien de Roemeensche wetgeving bepaalt dat wat de echtscheiding in Transsylvanië betreft, de oude Hongaarsche wet van 1894 dient toegepast (zie Pierard, III, 369);

Dat het onmiddellijk opvat dat er in deze interprovinciale wetsconflicten geen beroep wordt gedaan op de nationaliteit als hoofdbestanddeel voor de keuze van de toe te passen wet, dan wel op de woonst;

Dat er inderdaad niet vermeld wordt dat de Hongaren uit Transsylvanië niet aan de Hongaarsche wet onderworpen blijven, maar wel dat op dat gebied degenen die de echtscheiding willen bekomen, de voorschriften van de Hongaarsche wet moeten naleven;

Dat hieruit onmiddellijk mag besloten worden dat wat interprovinciale wetsconflicten betreft, de Roemeensche wetgeving de wet van de woonst verkiest, zooals trouwens in Polen aangenomen werd (zie de Poolsche interprovinciale en internationale wetten van 2 Augustus 1926 in Rev. droit intern. privé, 1926, bl. 150);

Maar aangezien er geen enkele vaste regel schijnt te bestaan in Roemenië voor de oplossing van internationale wetsconflicten op hetzelfde gebied en dan wel als partijen hun land verlaten hebben en in het buitenland zijn gaan vertoeven;

Dat er mag gezegd worden dat er in alle wetgevingen voor de oplossing van de internationale wetsconflicten in zake echtscheiding hoofdzakelijk twee stelsels voor de handen liggen, de eene die de nationaliteit van partijen, de tweede die hunne woonst als criterium aanneemt;

Dat er in het huidig geval dient opgemerkt, dat de toepassing van de Hongaarsche wet in Transsylvanië eigenlijk niet op de nationaliteit, maar op de woonplaats steunt;

Dat er dus geen reden bestaat om de Hongaarsche wet toe te passen aan personen, die sinds jaren in Transsylvanië niet meer woonachtig zijn, bij gebreke aan iedere duidelijke bepaling van de Roemeensche wet, die de oplossing van interprovinciale wetsconflicten aan deze der internationale wetsconflicten zou verbinden;

Dat er dient aangenomen dat in het huidig geval de wet van de woonst, t. t. z. de Belgische wet, dient toegepast;

Dat inderdaad de bewering van verweerder als zou ieder persoon, die in Transsylvanië geboren is, er steeds zijne woonst houden, welke ook de plaats weze waar hij zich vestigen moge, als onaannemelijk voorkomt;

Aangezien aanlegster's vraag op zware beleedigen en mishandelingen gesteund is, doch dat hare grieven van nu af aan niet als voldoende bewezen voorkomen;

Dat zij dus dient toegelaten tot het gevraagde bewijs van de hierna aangeduide feiten;

Aangezien er geen reden bestaat de verschijning van partijen te bevelen;

Om deze redenen:

De Rechtbank, gehoord in zijn tegenstrijdig advies

den heer Rutsaert, substituut van den Procureur des Konings, gegeven ter openbare zitting;

Rechtdoende tegensprekelijk vooraleer ten gronde te beslissen;

Alle andere meer uitgebreide of tegenstrijdige besluiten verwerpende;

Laat aanlegster toe door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen, te bewijzen: (zonder belang).

200

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE KORTRIJK

10 Januari 1937.

Voorzitter: M. Callewaert.

Referendaris: M. De Necker.

Pleiters: Mrs L. Fredericq en K. Van Tyghem.

ONEERLIJKE MEDEDINGING. — VERKOOP BENEDEN VASTGESTELDE MINIMUM PRIJZEN. — OPENBARE ORDE. — VRIJHEID VAN DEN HANDEL. — VOORTVERKOOPER. — GOEDE TROUW. — GELDIGHEID.

Wanneer partijen overeenkomen dat bepaalde producten niet beneden vastgestelde minimum prijzen zullen mogen verkocht worden, zal de rechtbank in ieder geval moeten onderzoeken of zulk beding, al naar gelang het nagestreefd doel en het gevolg er van, ja dan neen strijdig is met de openbare orde. Zulk beding in ieder geval is niet strijdig met het principieel der vrijheid van den handel en wordt in het algemeen als wettig door de rechtspraak aanzien.

De voortverkooper die vreemd is gebleven aan de oorspronkelijke overeenkomst waarbij minimum prijzen voor den verkoop werden vastgesteld, is hierdoor niet gebonden en mag derhalve aan lagere prijzen afzetten tenzij hij met kwaad inzicht zou handelen. Het feit dat de voortverkooper kennis had van het bestaan dezer oorspronkelijke overeenkomst verandert niets aan dit beginsel. Zijne aansprakelijkheid zou enkel dan in het gedrang komen indien het bewezen ware dat hij gehandeld had met kwaad inzicht.

Union Margarinière t/ Maillard.

Aangezien de vraag strekt tot de betaling eener som van 5.000 frank, ten titel van schadevergoeding om reden dat verweerder, die niet met eischeres door overeenkomst verbonden was, margarine «Solo» onder den vastgestelden prijs verkocht heeft, kwaadaardig handelende, en zodoende eene daad stelde van oneerlijke mededinging en ook zich medeplichtig makende aan de daad van kontraktbreuk, gesteld door de tusschenpersoon die hem margarine «Solo» onder den bepaalden prijs verschaft heeft.

A. In feite:

Aangezien het vaststaat — wat ook door den heer Arthur Vermeulen, deurwaarder te Kortrijk vastgesteld werd op 27 Februari 1936, dat verweerder margarine «Solo» verkocht met eene korting

van 10 %, 't is te zeggen tegen den prijs van 8,10 frank de kilo;

Aangezien de raadsman van eischeres op 13 December 1935 aan verweerder een aanbevolen brief gestuurd had om hem de verkoopsvoorwaarden der margarine «Solo» kenbaar te maken;

Aangezien niettegenstaande Maillard voort ging met op de margarine boter «Solo» eene korting toe te staan;

B. In rechte :

Aangezien een dubbel vraagstuk door de Rechtbank hoeft onderzocht te worden : 1) dit der wettelijkheid der praktijk der door verkooper vastgestelde prijzen voor den voortverkoop; 2) in hoeverre iemand, die vreemd is aan een kontrakt, gehouden is in zijne bedrijvigheid door het bestaan van dit kontrakt, wanneer hij er van kennis heeft;

I. Wat het eerste vraagstuk betreft :

Aangezien eene overeenkomst strijdig met de openbare orde nietig is en geen uitwissel kan hebben (artt. 1131, 1133 B. W.);

Aangezien het niet naleven van zulke overeenkomst, aan de tegenpartij geen recht geeft aan schadevergoeding; dat het miskennen van zulke overeenkomst door personen die er geen partij bij zijn, ook niet kan aanzien worden als eene daad van oneerlijk mededinging;

Aangezien de wet geene bepaling geeft der openbare orde en de rechter, die ten gronde vonnist, dan ook onherroepelijk oordeelt, indien ja dan niet eene overeenkomst in strijd is met het algemeen belang op de openbare orde (Verbreking 28 Jan. 1859. Pas. 1860, bl. 359; Verbr. 3 Febr. 1898, P. P. 1898 nr 854);

Aangezien als van openbare orde moet aanzien worden hetgeen de hoofdbelangen van Staat, en volksgemeenschap, alsook de grondbeginselen van het zedelijk en economisch leven aanraakt (zie Depage Droit civil T. I. bl. 87);

Aangezien men zich mag afvragen indien de verplichting voort te verkoopen aan een vastgestelden prijs niet indruischt tegen het algemeen belang en de openbare orde;

Aangezien om dit vast te stellen, men het inzicht moet onderzoeken waardoor partijen bezielde waren (Depage Droit Civil T. I. nr 90; T. II. nr 486-478; La Politique des prix imposés, door Hoornaert P. P. 1934, bl. 295; Verbreking Frank. 3 Mei 1911, D. P. 1912. I. 1933; Percerou «Dissertation»). Dat in geval zij een doel beoogden in tegenstrijd met het algemeen belang, de opgedrongen verplichting nietig zal zijn en de nietigheid der overeenkomst zal meeslepen als tegenstrijdig met de openbare orde;

Aangezien zulke politiek door de nijveraars of groothandelaars mag ingebracht worden, met als doel, eene redelijke winst te verzekeren, de faam van het produkt te verdedigen, kleine handelaars en groote magazijnen op denzelfden voet te stellen, enz., alle doeleinden welke geenszins met de openbare orde in strijd staan, maar dat het anders ware moest door deze politiek b. v. beoogd worden, het

stichten van een monopolium, het behouden van eene woekerwinst, enz.;

Aangezien dit principe zijne toepassing vindt, dat de opgelegde prijzen als voorwerp hebben weelde-produkten, zoo goed als produkten van gewoon gebruik. Dat immers de verbetering van het lot der massa van groot belang is voor de maatschappij, verbetering welke grootelijks kan bevorderd worden door de lage prijs der weeldeprodukten. Dat in dien zin men uit het oog bijvoorbeeld niet mag verliezen dat in U. S. A. badinstallaties, autovoertuigen, enz., door hunne lage prijzen ter beschikking kunnen gesteld worden van handwerkers;

Aangezien de Rechtbanken dus, in ieder geval, zullen moeten oordeelen, naar gelang van het nagestreefd doel en het gevolg er van, indien een beding aan een vastgestelden prijs voort te verkoopen in strijd is als neen met de openbare orde;

Aangezien men zich tevergeefs zou beroepen op het stelsel der vrijheid van handel te drijven, om te beweren dat in principie elke prijsberekening door den nijveraars aan voortverkoopers opgelegd, nietig is als strijdig met het openbaar nut;

Aangezien art. 7 van het decreet van 2 Maart 1791 waarop men die redeneering steunt, zich uitdrukt als volgt : «Il est libre à toute personne de faire tel négoce ou d'exercer art ou métier qu'elle trouvera bon »;

Aangezien hieruit vloeit, de vrijheid voor ieder een zich een beroep te kiezen, maar in 't geheel niet het verbod kontraktueel in bijzondere gevallen deze vrijheid te beperken, door het bedingen van vastgestelde prijzen in het voortverkoopen. Dat zulk verbod in 't geheel niet de vrijheid «de faire tel négoce ou d'exercer art ou métier de son choix» vernietigt of belemmert, maar alleenlijk de wijze van handel te drijven, in het voortverkoopen van zekere waren nauwer bepaalt;

Aangezien dan ook de meerderheid der rechtspraak, in beginsel, zulke bepalingen als wettelijk aanziet (Beroep Brussel, 17 Febr. 1934, P. P. 1934, blz. 271; Handelsrechtb. Antwerpen, 11 April 1932, P. P. 1934, bl. 274; Handelsrechtb. Brussel, 8 Febr. 1933);

II. Wat het tweede vraagstuk betreft :

1) Eerste lid :

Aangezien eischeres beweert dat een voortverkooper het recht niet heeft eene korting te geven op een produkt met een kwaadwillig inzicht b. v. om de waar te doen minachten of min te waardeeren door het publiek;

Aangezien in beginsel de handelaar die eene waar gekocht heeft, er van eigenaar geworden is en dan ook het recht heeft deze voort te verkoopen aan den prijs dien hij goed acht;

Aangezien — zooals hierboven uitgelegd — deze vrijheid in zekere maat door overeenkomst mag beperkt worden;

Aangezien er geene overeenkomst bestond tusschen eischeres en verweerder;

Aangezien een handelaar ook niet met kwade

trouw handelen mag, met inzicht de waar bij verbruikers te bekribbelen;

Aangezien in zake dit inzicht niet bewezen wordt. Dat het integendeel wel schijnt dat Maillard eene korting schonk op de margarine «Solo» om te kunnen strijden tegen de winkels welke, rechtstreeks of onrechtstreeks, kortingen toestaan aan hunne cliënteel;

Aangezien men immers moet doen opmerken dat, zelfs de teruggaaf op de winsten gedaan door de samenwerkende maatschappijen, niet alleen aan de vennooten, maar aan al de koopers, ten slotte ook eene korting op de «Solo» margarine daarstelt, daar deze kunstbater verkocht wordt met 20 % winst voor den voortverkooper;

Aangezien op dit punt dus de vraag ongegrond is;

2) Tweede lid :

Aangezien eischeres beweert dat het zuiver verkoopen met kennis van zaken onder den vastgestelden prijs door Maillard eene fout daarstelt, en eene daad van ongeoorloofde mededinging, om reden dat hij noodzakelijker wijze aan zijn grossiste onder den prijs gekocht heeft, dusdoende zich medeplichtig maakt aan de verkrachting der overeenkomstige verbintenis van dezen verkooper in 't groot;

Aangezien de vraag goed bepaald wordt door prokureur-generaal Leclercq, in zijn advies dat het arrest van het hof van Verbreking van 24 November 1932 voorafgaat : « la question (est) de savoir dans quelle mesure est responsable le tiers à une convention qui a participé à l'inexécution par le débiteur de ses engagements conventionnels... » in zake in hoever zou Maillard eene verantwoordelijkheid oploopen door het aankopen van «Solo» met korting, aan een verkooper die door overeenkomst verbonden wordt, eene korting op den opgelegden prijs toe te staan;

Aangezien art. 1165 B. W. en dat eene toepassing is der spreuk «res inter alios acta aliis neque nocet neque prodest» eerst ingeroepen werd ;

Aangezien deze spreuk waar is wat betreft de inwendige uitwerksels van de overeenkomst maar niet toepasselijk op het feit van haar bestaan, zoodanig dit feit de bedrijvigheid van personen, vrij gebleven van het kontrakt, kan beïnvloeden, (zie Depage Dr. civ. T. II. blz. 533; Colin en Capitant Oblig. T. II. nr 121; Depage Dr. civ. T. I. nr 117 tot 123; Leclercq, Pasir. 1934, bl. 20; Planiol et Ripert T. VI, nr 328);

Aangezien zooals Planiol et Ripert het goed doen uitkomen «Les contrats valent à l'égard de tous en ce sens que tous sont tenus d'en reconnaître les effets entre parties et le cas échéant en souffrent préjudice, à moins qu'ils n'aient un droit préférable émanant du même auteur, d'une autre personne ou de la loi»;

Aangezien eischeres niet beweert dat verweerder zou gehouden worden door de stipulaties of bedingen der overeenkomst, gesloten tusschen haar en hare cliënteel van voortverkoopers, maar wel dat verweerder, kennis hebbende van die bedingen, eene fout bedrijft, door het miskennen van het be-

staan dezer overeenkomst, wanneer hij handelt met iemand door het kontrakt gehouden, net als zou het niet bestaan. Dat eischeres beweert — op grond van art. 1382 dat daardoor verweerder eene fout pleegt, welke haar schade berokkend heeft;

Aangezien in haar arrest van 24 November 1932 verklaard door het voorafgaand advies van prokureur-generaal Leclercq (Pas. 1934, bl. 19) het Hof van Verbreking vaststelt dat de derde, die met iemand een kontrakt aansluit, in tegenstrijd met contractuele verplichtingen, spruitende voor zijn medecontractant uit eene andere overeenkomst, alleen dan eene verantwoordelijkheid oploopt, wanneer hij handelt met kwaad inzicht, t. t. z. hoofdzakelijk met het doel zijn tegenpartij aan hare contractuele verplichtingen te onttrekken (zie ook Beroep Gent, 5 Maart 1936; J. C. Fl. 1936, p. 5, nr 5591; zie nota onder Arrest van Verbreking van 24 November 1932, J. C. Fl. 1933, p. 9, nr 5297);

Aangezien, zooals hooger reeds uiteengezet, dit in zake niet het geval is;

Aangezien moest men zelfs dit nauwgezet stelsel verwerpen, dan nog ware de vraag niet gegrond;

Aangezien de vraag zich steunt op art. 1382 B. W.;

Aangezien dit artikel, om toepassing te vinden eene foutieve daad vergt, oorsprong eener schade;

Aangezien de daad welke verweten wordt : het aankopen is met kennis van zaken van margarine «Solo» aan een minderen prijs dan den vastgestelden prijs; aan iemand, door overeenkomst met eischeres verbonden, dezen vastgestelden prijs toe te passen;

Aangezien men zou kunnen beweren dat in zake, het niet bewezen is dat verweerder de margarine «Solo» aankocht aan zijn verkooper in 't groot, aan een verminderden prijs;

Aangezien voor de handelsrechtbanken het bewijs door vermoedens of presumpties altijd toegelaten wordt. Dat het feit, dat verweerder, niet alleen weigert zijn verkooper te laten kennen — wat zijn recht ware — maar ook zijne faktuur niet voorlegt, moet laten vermoeden dat de «Solo» margarine-boter onder den prijs aangekocht werd;

Aangezien deze daad nochtans op haar zelf genomen, niet noodzakelijk eene foutieve daad is;

Aangezien het B. W. het stelsel aanneemt der aansprakelijkheid uit hoofde eener fout of feil, zoodanig dat eischeres niet enkel hoeft te bewijzen dat verweerder eene daad gesteld heeft welke haar schade heeft berokkend, maar nog daarbij dat deze daad eene fout daarstelt (Depage Dr. civ. T. II, bl. 783; Donat Lois civiles T. II. Titre VII. Sect IV; Pothier Obligat, nr 116; Merlin Répert, V°, quasi-délit Locré T. VI, p. 287);

Aangezien de wet geene bepaling geeft der fout, dat het dus aan den rechter is, in ieder geval te zeggen of eene daad foutief is als niet, onrechtmatig is of geoorloofd. (Depage Dr. civ. T. II. blz. 798, nr 942);

Aangezien in beginsel men als fout mag aanzien

« elke tekortkoming aan eene vooraf bestaande verplichting » (Planiol Dr. civ. T. II, nr 863);

Aangezien in principie, verweerder het recht had zijne waren aan te koopen naar zijn goedgevoelen en volgens zijne belangen;

Aangezien een eerste beperking bestaat, daar hij ter goeder trouw handelen moet; dat hierop steunend het hof van verbreking verklaart dat de koper aansprakelijk is die handelt met zijn tegenpartij, in tegenstrijd met vooraf aangenomen verbintenissen dezer tegenpartij, wanneer hij ter kwader trouw handelt, t. t. z. hoofdzakelijk met het inzicht zijne tegenpartij aan te zetten zijn vroegere verbintenissen te verkrachten (Verbreking, 24 November 1932. Pas. 1934, bl. 19);

Maar aangezien de handelaar, die met kennis eener voorafgaande overeenkomst, die de verkoopprijzen vaststelt, onder den vastgestellten prijs aankoopt, geene foutieve daad stelt, wanneer geduld wordt dat *rechtstreeks* of *onrechtstreeks* aan deze verbintenis te kort gekomen wordt, zoodanig dat het erkennen en eerbiedigen der overeenkomst, die de prijzen vaststelt, door zekere handelaars deze in een minst gunstigen toestand zou stellen jegens de mededingers;

Aangezien in dit geval men moet aanzien dat kontraktant stilzwijgend verzaakt aan het erkennen van het bestaan van zijn kontrakt door derden en aan het eerbiedigen der gevolgen van deze erkenning;

Aangezien «in casu» kortingen toegekend worden op den verkoop van margarine-boter «Solo» met de toestemming van eischeres en zonder dat zij de noodige maatregelen neemt;

Aangezien het bewezen is dat samenwerkende maatschappijen, hetzij onmiddellijk, hetzij op zekere vastgestelde tijdperken, aan de vennoten kortingen toestaan, bij wijze van terugbetaling in evenredigheid der waarde der aankopen en zonder dat er uitzondering gemaakt worde op de margarine «Solo»;

Aangezien het ten onrechte is dat eischeres beweert dat zulke handelwijze niet indruischt tegen de verplichtingen aangegaan door die maatschappijen wat betreft het verbod «Solo» te verkoopen onder den vastgestellten prijs, om reden dat de samenwerkende maatschappijen, op die wijze, geene korting toestaan maar wel overgaan tot eene winstverdeling;

Aangezien deze zienswijze onjuist is;

Aangezien eerst moet aangestipt worden, dat bij vele maatschappijen het percent dezer terugbetaling, alhoewel op zekere aangeduide tijdstippen uitgekeerd, op voorhand vastgesteld wordt, wanneer men nog in de onmogelijkheid is het bedrag der winst vast te stellen;

Aangezien deze terugbetaling in 't algemeen, aan alle koopers gedaan wordt, vennoten en vrienden, in evenredigheid met het bedrag hunner aankopen, wat in tegenstrijd is met het begrip van winstverdeelen onder leden eener vennootschap. (B. W. art. 1852, 1853, 1855);

Aangezien de samenwerkende vennootschappen

zelf altijd verklaard hebben, dat zij, door die teruggaven geene winstverdeling deden (*répartition de bénéfices*) maar wel eene teruggaaf van wat te veel betaald was (*ristourne du trop perçu*);

Aangezien dit stelsel aangenomen werd door de wetgever die alleen aanziet als winsten vatbaar voor aanslag der taks, de zuivere winsten der samenwerkende maatschappijen, na aftrek der teruggaaf van wat te veel betaald werd (*ristourne du trop perçu*);

Aangezien eene onmiddellijke korting of teruggaaf op termijn, juridisch genomen handelingen zijn van denzelfden aard; dat in het een zooals in het ander geval het beding der vastgestellten prijs verkracht wordt;

Aangezien eischeres beweert dat de vastgestellten prijzen onder meer als doel hebben de kleinen handel te bevorderen, maar dat men ziet dat in feite de samenwerkende maatschappijen bevoordeeld zijn ten nadeele van den middenstand en de geringe handelaars;

Aangezien het gemakkelijk ware te verbieden aan maatschappijen op termijn teruggaven toe te staan op de margarine «Solo»; dat, door hare stilzwijgende goedkeuring dezer praktijk, eischeres aan verweerders daad elk karakter van fout ontnomen heeft;

Aangezien, zelfs indien men verder gaat, dan het stelsel door het Arrest van Verbreking van 24 November 1932, de vraag als niet gegrond voorkomt;

Om deze redenen:

De rechtbank, alle verdere besluiten verwerpende;

Geeft akte aan eischeres dat zij den eisch op vijftien duizend frank schat voor wat betreft den aanleg.

Verklaart den eisch ongegrond, verwerpt hem.

Verwijst eischers in de kosten des gedinges.

201

VREDEGERECHT TE EDINGEN

20 Maart 1937.

Vrederechter: M. E. Pacco.

TAALGEBRUIK IN GERECHTSZAKEN. — VLAAMSCHE GEMEENTE (ST PIETERS-CAPPELLE) GELEGEN BINNEN HET GEBIED VAN EEN FRANCISCHE RECHTSMACHT. — FRANCISCHE DAGVAARDING, FRANCISCHE VONNIS, FRANCISCHE BETEKENING. — BETREKKELIJKE NIETIGHEID. (1)

De overgangsbepalingen van de artikelen 55, 56, 57 zijn slechts op straffe van betrekkelijke nietigheid voorgeschreven.

Gezien het verzet op 4 Maart 1937 beteekend door Karel Couvreur, deurwaarder bij het Vrederecht van Edingen, aldaar wonende, tegen het vonnis bij verstek uitgesproken door deze rechtbank in dato 16 Januari 1937;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien het verzet beteekend geweest is meer dan drie dagen na de beteekening (artikel 20 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering), maar dat de verzetter beweert dat de dagvaarding van 12 Januari 1937 en de beteekening van 11 Februari 1937 nietig zijn, daar zij in de Nederlandsche taal niet opgesteld geweest zijn, overeenkomstig met de artikelen 55 tot 59 der wet van 15 Juni 1935 en dat die nietigheid volstrekt is;

Aangezien de wet van 15 Juni 1935 de volstreckte nietigheid alleenlijk heeft voorgeschreven voor de artikelen 1 tot 39, maar niet voor de artikelen 55 tot 59, voor de welke de nietigheid betrekkelijk is. Dat de nietigheden niet mogen uitgebreid worden;

Om deze redenen :

Wij Vrederechter beslissende tegensprekelijk en in laatsten aanleg;

Ontvangen het verzet en ten gronde rechtsprekende, wijzen het verzet af; verstaan dat ons vonnis van den 16 Januari 1937, waartegen het verzet gericht is, volkomen gevolg zal hebben. Veroordeelen eischer in verzet in de kosten van beide gedingen, samen berekend op...

(1) Contra : Redevoering gehouden door Mr den Procureur-Generaal Hayoit de Termicourt. Zie Rechtskundig Weekblad, 29 September 1935, blad 65, nota 4: « Alhoewel door het artikel 40 enkel de bepalingen van de artikelen 1 tot 39 beoogd zijn, dienen ook de overgangsbepalingen van de artikelen 55, 56 en 57 — die er in innig verband mede zijn — beschouwd als voorgeschreven op straffe van nietigheid. Luidens Van Hoorebeke « L'emploi des langue en Justice », blad 108, is de nietigheid van de artikelen 55, 56 en 57 slechts betrekkelijk.

BIBLIOGRAPHIE

Henri DE PAGE. — *Traité élémentaire Droit Civil Belge.* — Tome III. — *Les Obligations.* — Bruxelles, Etablissements Bruylant. — 1936.

Met een regelmaat die bewondering afdwingt, is thans het derde deel van het groot werk van Prof. H. De Page over het burgerlijk recht verschenen. Zelden ging een zoo verbazend snelle uitvoering gepaard met een zoo groote degelijkheid. Het werk waarvan thans het derde deel het licht zag, is dan ook wel een monument, eenig in zijn soort.

Bij het verschijnen van de twee eerste deelen hebben we in het Rechtskundig Weekblad al den lof gesproken welke dit geweldig werk zoo ruimschoots verdient. Het nieuw verschenen derde deel bevestigt slechts hetgeen de vorige deelen reeds zoo schitterend hadden aangekondigd.

De stof welke hier bewerkt wordt, is de voortzetting der studie van het verbintenissenrecht, en verder heel het bewijsrecht. Dit deel van het werk is dus van een uitzonderlijk groot belang en het beantwoordt ten overvloede aan de strengste eischen. Sommige kapitels

zoals de *condictio indebiti*, het verrijken zonder oorzaak, de *actio pauliana*, zijn behandeld met een dusdanig diep inzicht, een schat van onderlegdheid en een origineele methode waarmede weinig werken op het gebied van het burgerlijk recht de vergelijking kunnen doorstaan.

Het werk van De Page is voor al wie het gebruikt niet enkel een onuitputbare mijn van gedachten en inlichtingen, doch het doet u doordringen in de soms zoo lastige vraagstukken van het burgerlijk recht met een gemak en een zekerheid waarvoor de juristen uit ons land den schrijver niet genoeg dankbaar kunnen zijn.

De werkkraacht van prof. H. De Page is dusdanig dat wij stellig mogen verhoppen dat binnen enkele jaren reeds wij de afsluiting zullen kunnen verwachten van dit monumentaal gewrocht.

Wij wenschen van harte dat dit oogenblik zoo spoedig mogelijk kome, in het belang van onze rechtswetenschap.

René Victor.

Marcel FEYE. — *Traité de droit fiscal des sociétés et associations.* — Tome II. — *Impôts et les revenus.* — Bruxelles, Etablissements Bruylant, 1935.

Het werk van Mr. Feye over het fiscaal recht, toegepast op de maatschappijen, waarvan het eerste deel in 1934 verscheen, is vóór enkelen tijd volledig geworden door een uitgebreid tweede boekdeel van niet minder dan 650 blz. Het is een werk dat getuigt van een grondige kennis van het fiscaal- en het handelsrecht en dat, op dit speciaal gebied, een definitief standaardwerk zal blijven.

Zoals de schrijver het in de inleiding mededeelt, acht hij het oogenblik gekomen waarop de na-oorlogse experimenten betreffende het belastingwezen, stilaan gekomen zijn tot een zekere graad van bestendigheid die thans toelaat de heerschende beginselen met wetenschappelijke zekerheid te lichten uit den warboel der teksten en der beslissingen der rechtspraak.

Het is vooral op het vinden van deze beginselen die ons na-oorlogsch fiscaal recht beheerschen, dat de schrijver zich toelegt.

Hij heeft zich dan ook hoofdzakelijk beijverd zoo grondig mogelijk de fiscale rechtspraak te bestudeeren, en hij komt hierdoor tot bepaalde richtlijnen voor de toepassing van het fiscaal recht in het maatschappijwezen, die kostbaar zijn voor al diegenen die zich met deze speciale stof bezighouden.

Het eerste deel van het werk behandelt de registratie en zegelrechten. Het tweede het uitgebreid domein van de belastingen op het inkomen.

Het belang van dit tweede deel, vooral voor de handelspractijk en onrechtstreeks voor heel het economisch leven van het land, is maar al te duidelijk.

Het boek van Mr. Feye put volledig de stof uit.

Al mogen nu ook in de eerstkomende tijden ons fiscaal stelsel op allerlei bijkomende punten gewijzigd worden, — wat stellig een groot gevaar is voor alle hedendaagsche werken op fiscaal gebied, — toch zal het boek zijn blijvende waarde behouden omdat, boven de vergankelijke wisselvalligheden van sommige cijfers en taxaties, men hier ingewijd wordt met wetenschappelijke zekerheid in de blijvende principen die zoowel den wetgever als den rechter hebben geleid.

J. M.

INGEZONDEN BIJDRAGE

HET PROCES-VERBAAL VAN VASTSTELLING

De Tuchtraad der deurwaarders voor het arrondissement Turnhout, in zitting van 27 Maart laatst, heeft een advies gegeven over een «akte van vaststelling». Dit advies was gevraagd door den heer Procureur des Konings bij de rechtbank van Turnhout en in de vraag zelf betitelde de aanklager de betreffende akte als «onderhoor van getuigen».

De aangeklaagde deurwaarder zou enkel in zijn akte een «opnemen van verklaringen», die zou dienen voor den verzoeker als leiddraad bij het bepleiten der zaak.

Hieronder wordt het geval nader uiteengezet en toegelicht.

Het advies door de tuchtkamer uitgebracht is van groot belang voor het korps der deurwaarders en het loont werkelijk de moeite na te gaan waarop de kamer zich gesteund heeft om een akte, officieel betiteld als «vaststelling» te aanzien als een «onderhoor van getuigen». Want daar kwam het op aan: het onderscheid vast te stellen: een constat is wettig en valt in de bevoegdheid van den deurwaarder; een «getuigenverhoor» is aan openbare ambtenaars of organismen (rechtbanken) voorbehouden.

Wat is een akte van vaststelling?

Zijn de deurwaarders bevoegd om akte van vaststellingen te maken?

Welk gezag, welke bewijskracht heeft een constat?

Kan een akte, opgevat als «constat» werkelijk een verboden akte zijn en als verboden akte een «inmenging in een openbare functie»?

De wetgever gebruikt nergens het woord «vaststelling» of «constat» en in het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging is in geen enkel artikel een spoor van vaststelling. Dit belet nochtans niet dat de wet, in heel bijzondere gevallen, het beginsel van vaststelling door akten bij deurwaarder erkent. In die heel bijzondere gevallen zal de akte aan den verzoeker een verzekering geven van het bestaan van bepaalde vaststellingen (wet 30 April 1896 art. 1. Huwelijkskontrakten.; wet van den 11 Juli 1877 art. 4. Protesten. Art. 1257 Burgerlijk wetboek en art. 812 en volgende Wetboek van Burgerlijke rechtspleging. (zakelijk aanbod). Het proces-verbaal van inbeslagneming van roerende goederen is ten slotte een akte van vaststelling.

Een akte van vaststelling kan dus zijn: een exploit met al de bewijskracht en het gezag die de wet hecht aan onze gewone exploten; kan ook zijn: een buitengerechtelijke akte, waaraan de wet niet dezelfde bewijskracht en hetzelfde gezag toekent als aan de exploten.

Over het algemeen en in de gewone opvatting van het woord «vaststelling» of «constat» zal de akte een buitengerechtelijke akte zijn, waarbij de deurwaarder sommige wel bepaalde materiele feiten of daadzaken vaststelt, die dan later zullen dienen of ingeroepen worden bij het voeren van een rechts-geding.

In de meeste gevallen zal het gaan om zuiver materiele feiten: plaatsbeschouwingen: bij het intreden van een huurder in een huis, bij het verlaten van een huurder of van een pachter van gehuurde eigendommen; het betreft dan enkel den toestand op te nemen van gebouwen zoo inwendig als uitwendig. Bij autobotsingen kan een proces-verbaal van vaststelling dat goed verzorgd is en heel nauwkeurig maat en weg stand en plaatsen der voertuigen, beschadiging en dergelijke van heel veel nut zijn. De assuranciemaatschappijen nemen deze vaststellingen aan als basis en vertrekpunt voor het berekenen van geleden verliezen. Wanneer bij huurcontracten tusschen handelaars (brouwerijen, caféhouders, grossisten, winkeliers) de huurder zich verplicht heeft tot wel uitgedrukte verplichtingen, kan de fout van den huurder degelijk vastgesteld worden door een constat van deurwaarder. Er zijn zoo nog tientallen andere gevallen waarbij een akte van vaststelling juridisch en feitelijk haar nut heeft en aan het rechtsgeding omstandigheden bijbrengt die zonder die akte onmogelijk kunnen aangevoerd of bewezen worden.

In de rechtspraktijk wordt er tamelijk veel gebruik gemaakt van akten van vaststelling en tot eer van de deurwaarders weze gezegd, dat de betrokken partijen en ook de rechtbanken waarde hechten aan een constat.

In een «Etude Doctrinale», van Mter L. Nicolas, opgenomen in het «Journal des Officiers Ministériels» 1914, bl. 170, wordt over deze akten van vaststellingen gehandeld, namelijk onderzocht aan de hand van de rechtsleer en van de rechtsspraak «Autorité et Autorisation des Constats d'huissiers». Zelfde «Journal» commenteert een vonnis der Rechtbank van Brussel 18 Juli 1913, verschenen op bld. 185. In twee hoofdlijnen kan de studie worden weergegeven: vluchtig voorbijgaande feiten (stoornis van genot, doorgang op verboden gronden) die geen spoor nalaten of waarvan het bewijs moeilijk te leveren is, kunnen vastgelegd worden in een proces-verbaal van vaststelling; constats die niet tegensprekelijk zijn gesteld missen alle bewijskracht en constats, die enkel verklaringen, getuigenis vaststellen zijn enkel certificaten die de verzoekende partij zich aanschaff, zonder eenig «ambtelijk» gezag.

En het is werkelijk geen zeldzaamheid dat een akte van vaststelling een einde stelt aan een lange betwisting. Hier komt dan meer de persoonlijkheid van den instrumenteerenden deurwaarder op den voorgrond, die door ervaring, door takt en menschenkennis weet te geraken wat niet te bekomen is door de gedwongen uitvoering van een vonnis.

Er is echter nog meer: wanneer we in onze exploten een feit vaststellen, een verklaring opnemen, die geteekend wordt door den verweerder, is dergelijke vaststelling een akte met bindende kracht: een schuldbekentenis, een erkende verplichting tegenover den eischer, enz.

De deurwaarders moeten daarom buitengewoon omzichtig te werk gaan bij het vaststellen van feiten, daadzaken of verklaringen, omdat hun akte in

werkelijkheid de meest absolute bewijskracht kan hebben en voor de beide partijen bindend worden.

De wet heeft tot heden geen aanwijzingen, geen bepalingen gegeven en het herzien van ons Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging heeft de kwestie niet aangeraakt. Is het omdat de grond van de zaak delicaat is? Is het omdat, bij bespreking of reglementeering, het zoo moeilijk schijnt vaste lijnen te trekken? Hier vult de praktijk aan wat de wetgever achterwege laat.

We prijzen de akten van vaststelling aan om wille van het belang en van het nut dat hun bestaan kan meebrengen én voor de rechtbanken én voor de betrokken partijen. De deurwaarder echter wijde, meer dan misschien aan elk ander exploit, zijn zorg en zijn kennis aan de constats.

Nu komen we tot de vierde vraag: kan een constaat een inmenging uitmaken? Om juist te laten zien waar de fout scheelt, wordt het geval dat aanleiding gegeven heeft tot dit artikel, even toegelicht:

Een van onze confraters maakt op vraag van een betichte een akte van vaststelling en hij draagt zorg zijn akte te betitelen met deze woorden «akte van vaststelling». Daarin treden op: de betichte als verzoeker die inleidend verklaart: dat hij door de rechtbank — boetstraffelijke zaken — vervolgd wordt voor misdrijven, dat de zaak onderzocht werd en getuigen gehoord voor de rechtbank, dat de pleitreden eerst later zullen gehouden worden, dat de getuigen die hem hier vergezellen, niet alles hebben verklaard aan de rechters en nu door een constaat hun verklaringen zullen herhalen en aanvullen om «meer klaarheid» te brengen.

De deurwaarder acteert de verklaringen die hem gedaan worden door elk der getuigen afzonderlijk, laat door hen die verklaring teekenen en sluit zijn proces-verbaal met de gewone eindformulê die iedere confrater kent.

Deze constaat wordt geregistreerd en aan den verzoeker bezorgd. Verzoeker als betichte overhandigt het exploit aan zijn advocaat en deze tracht het stuk te doen deelmaken van het rechtelijk dossier. De Procureur des Konings weigert en de advocaat van de burgerlijke partij verzet zich evenzeer. Kort: het proces-verbaal wordt niet gelezen, wordt niet

aangevoegd aan het dossier. Het maakt er dus geen deel van uit.

De heer Procureur des Konings echter laat het hier niet bij. In een geschreven vraag verzoekt hij de tuchtkamer der deurwaarders advies uit te brengen en wel nader bepaald te beslissen of de constaat, in zake, een «onderhoor van getuigen» is.

De kamer had dus uit te maken of een akte, die betiteld werd als «akte van vaststelling», opgesteld door een deurwaarder bevoegd voor deze akte van «vaststelling» in werkelijkheid een «onderhoor van getuigen» was, waarvoor een deurwaarder geen bevoegdheid bezit en dan ook zich plichtig heeft gemaakt aan «inmenging in openbare functies».

De kamer is zich bewust geweest van haar taak en met al de omzichtigheid die aan deze kwestie diende gegeven, heeft ze al de omstandigheden onderzocht, de termen van de akte gewogen en naar vorm en inhoud de «vaststelling» getoetst aan de wettelijke bepalingen van het Keizerlijk besluit van den 14 Juni 1813, voornamelijk art. 39 dat de richtlijnen aangeeft aan de deurwaarders bij het uitoefenen van hun ambt, art. 42 dat de «verplichtende» functie instelt, de rechtsleer nagezien gelijk deze voorgehouden wordt door de «Pandectes» en de rechtsspraak die sommige moeilijke gevallen hebben beslist.

Het advies van de kamer: de vorm en de schikking waarin het proces-verbaal is gesteld, de aard van de vastgestelde zaken in vorm van verklaringen, het doel van de akte, namelijk te zijn een «aanvullende verklaring» van reeds afgelegde getuigenissen doen besluiten dat de betwiste akte werkelijk is «een onderhoor van getuigen», besluit dat de deurwaarder zijn bevoegdheid is te buiten gegaan en zich een opdracht heeft toegedacht, waarvoor hij — als deurwaarder — geen bevoegdheid of geen zending had.

Voor zooverre ik weet is het de eerste maal dat onze tuchtkamer dergelijk geval te beoordeelen kreeg. De rechtbank zal nu zelf beslissen welke sanctie dient toegepast.

Dit artikel wil enkel zijn: een commentaar van artikel 39 van het decreet van 14 Juni 1813.

L. V. H.

WETGEVING

ONTWERP van Wet betreffende de

OPRICHTING VAN EEN RAAD VAN STATE.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegengenoegwordigen en toekomstenden, Heil.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en op advies van Onzen Ministerraad,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Het ontwerp van wet, waarvan de tekst volgt, zal door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken bij de Wetgevende Kamers worden ingediend.

Artikel 1. — Voor België en Belgisch-Congo bestaat een Raad van State, omvattende een Afdeeling voor wetgeving en een Afdeeling voor administratieve zaken.

HOOFDSTUK I.

Afdeeling Wetgeving.

Art. 2. — De Afdeeling wetgeving dient van gemotiveerd advies over alle voorontwerpen, ontwer-

pen, voorstellen van wetten en amendementen op deze ontwerpen en voorstellen, zoomede over alle ontwerpen van algemeene reglementen, die bij haar door den Voorzitter van een der wetgevende Kamers of door den Eerste-Minister zijn aanhangig gemaakt.

Art. 3. — De Eerste-Minister kan de Afdeeling wetgeving belasten met het opmaken van de voorontwerpen van wetten, van decreten, van algemeene reglementen of van amendementen, waarvan de materie en het voorwerp door hem worden vastgesteld.

HOOFDSTUK II.

Afdeeling Administratie.

Art. 4. — De Afdeeling administratie dient den Ministers van gemotiveerde adviezen.

De Afdeeling wordt enkel geraadpleegd en spreekt zich slechts uit over de moeilijkheden en geschillen, waarvan de oplossing of de beslechting tot de bevoegdheid der uitvoerende macht behoort.

Art. 5. — De Ministers mogen aan het advies der Afdeeling administratie onderwerpen alle zaken en aangelegenheden van administratieven aard.

Zij mogen, onder meer, dit advies inwinnen omtrent :

1°) de beroepen, welke de gemeenten bij den Koning openstaan krachtens artikel 77 der gemeentewet, voor zoover het gaat over onthouding van goedkeuring aan de beslissingen over de voorwerpen bedoeld bij 2°, 4° en 6° van genoemd artikel ;

2°) de beroepen en beslissingen aan den Koning onderworpen krachtens de artikelen 88, 132, 150, 151 en 152 der gemeentewet ;

3°) de aanvragen aan de Regeering gedaan krachtens artikel 16, lid 2, der wet van 10 Maart 1925 betreffende de electriciteitsvoorziening ;

4°) de vorderingen om vergoeding tot den Staat gericht telkens wanneer de Grondwet en de wetten den aanvrager geen rechtsingang verleenen ;

5°) de klaag- of bezwaarschriften, gesteund op het uitblijven of de laattijdigheid der beslissing, welke een administratieve overheid krachtens de wetten en reglementen te nemen heeft ;

6°) de moeilijkheden betreffende de onderscheidenlijke bevoegdheid van de ministerieele departementen of deze van de overheden der provinciën, gemeenten of openbare instellingen ;

7°) de aanvragen tot intrekking, wegens onbevoegdheid, overschrijding of afwending van macht, of wegens niet-nakoming der wettelijke vormvereisten, van een door den Koning genomen besluit of reglement ;

8°) de beroepen of aanvragen tot vernietiging, wegens onbevoegdheid, overschrijding of afwending van macht, of wegens niet-nakoming van de wettelijke vormvereisten, van een besluit, een verordening of een reglement, genomen door een minister, een provinciale of gemeentelijke overheid, door den Gouverneur-Generaal der Kolonie of een andere koloniale overheid of door een openbare instelling.

Art. 6. — De bevoegde minister moet het advies der Afdeeling administratie inwinnen omtrent :

1°) de beroepen op den Koning, voorzien bij de artikelen 85, 85bis, 93, 109, 114 bis en 122 der gemeentewet ;

2°) de beroepen op den Koning, voorzien bij de artikelen 7 en 13 van de wet van 21 December 1927, betreffende de beroepsklerken, beambten, technici, agenten van politie en over 't algemeen al de bedienden der gemeenten en daaraan ondergeschikte besturen ;

3°) de beroepen op den Koning en de beslissingen, welke krachtens artikel 25 der wet tot inrichting van het lager onderwijs aan den Koning onderworpen worden ;

4°) de beroepen op den Koning voorzien bij de artikelen 1, 3 en 4 van de wet van 6 Augustus 1909 betreffende de vastheid der bedieningen afhangende van de openbare instellingen van weldadigheid en de bergen van barmhartigheid ;

5°) de voordrachten van de bevoegde ministers, tot ontslag of afzetting, tot op nonactiviteitstelling, al of niet met wachtgeld, tot terugstelling of verandering in de berekking met daaruit volgende verlaging van wedde of percentsloon, tot schorsing voor langer dan drie maanden, tot inhouding op wedden of percentsloonen, zoomede deze tot schadeloosstelling jegens den Staat, waarvan het Rekenhof noch de gewone rechtbanken kennis nemen, welke betrekking hebben op de ambtenaren, beambten en bedienden der rijksbesturen ; het advies van den Raad behoeft evenwel niet te worden gevraagd ingevolge onderhavig lid wanneer de afzetting niet het minste uitstel gedooft, in welk geval de redenen der urgentie in den tekst der beslissing nauwkeurig moeten aangegeven worden ;

6°) de voordrachten tot in disponibiliteitstelling wegens ambtsopheffing of wegens ambtsopheffing in het belang van den dienst, wanneer deze maatregelen een individueel karakter dragen ;

7°) de beroepen op den Koning, voorzien bij artikel 11 der wet van 3 Augustus 1919, aangevuld bij de wetten van 21 Juli 1924 en 28 December 1931, waarbij den verminkten, strijders, gemobiliseerden, enz. de toegang tot de openbare ambten en betrekkingen vergemakkelijkt wordt ;

8°) de beroepen op den Koning, voorzien onder de titels V en VI der gemeentekieswet ;

9°) de verzoekschriften tot de Regeering gericht, krachtens artikel 7 der wet van 11 October 1919, gewijzigd bij de wet van 23 Juli 1924, met betrekking tot het verbreken en het herzien van sommige vóór of tijdens den oorlog afgesloten contracten ;

10°) de beroepen op den Koning en de door den Koning te nemen beslissingen krachtens de artikelen 7, lid 3, 8, lid 4 en 5, 11, eerste lid, der wet van 10 Maart 1925 betreffende de electriciteitsvoorziening ;

11°) het beroep op den Koning, voorzien bij artikel 15 van het Koninklijk besluit van 10 Augustus 1933, betreffende de politie op de als gevaarlijk, schadelijk of hinderlijk ingedeelde inrichtingen en het beroep op den bevoegden minister, voorzien bij

artikel 26 laatste lid van hetzelfde besluit ;

12°) alle gevallen waarin deze verplichting bij een decreet aan den Minister van Koloniën is opgelegd.

Art. 7. — Ieder belanghebbende mag, bij verzoekschrift aan den Raad van State gesteld onder de voorwaarden, in de vormen en binnen de tijdsbestekken bij Koninklijk besluit te bepalen, de moeilijkheden, aanvragen, reclamaties, klachten en beroepen, bedoeld bij de leden 2 en volgende van artikel 5 zoomede bij artikel 6, bij de Afdeeling administratie aanhangig maken.

Art. 8. — Tenzij de Regeering haar de zaak reeds heeft aanhangig gemaakt, deelt de Afdeeling administratie, na de ontvankelijkheid van het verzoekschrift te hebben geconstateerd, voor kennisgeving afschrift daarvan mede aan den bevoegden minister ; deze onderwerpt het dossier der zaak aan de Afdeeling binnen den tijd bij Koninklijk besluit te bepalen.

Art. 9. — De belanghebbenden die, hetzij een aanvraag of een bezwaarschrift bij de Regeering, hetzij het verzoekschrift voorzien bij artikel 7 ingediend hebben, worden door de Afdeeling administratie, naar de vormen en binnen den tijd bij Koninklijk besluit te bepalen, aangezocht de middelen tot staving hunner aanvraag voor te brengen ; zij kan de belanghebbenden oproepen en hooren, de afdeeling hoort de afgevaardigden van de bevoegde ministers wanneer dezen daar om verzoeken.

De belanghebbenden mogen bijgestaan worden onder de voorwaarden bij Koninklijk besluit te bepalen.

Art. 10. — De Afdeeling administratie brengt hare adviezen uit binnen den tijd bij Koninklijk besluit te bepalen. Na verloop van dezen tijd, behoeft niet langer op deze adviezen te worden gewacht.

De adviezen worden publiek gemaakt en medegedeeld aan de belanghebbenden die, hetzij een aanvraag of een bezwaarschrift bij de Regeering, hetzij een verzoekschrift volgens artikel 7 ingediend hebben, tenzij de Afdeeling oordeelt dat zulks strijdt met het algemeen belang.

Aan de bevoegde ministers wordt ten spoedigste van deze adviezen schriftelijk kennis gegeven.

Art. 11. — Wanneer op de zaken die aan de Afdeeling administratie voor advies zijn medegedeeld, een wettelijke of reglementaire beslissings termijn is gesteld, wordt deze termijn ambtshalve verlengd met zooveel dagen, als er verstreken zijn tusschen den datum waarop het administratief dossier naar den Raad van State werd opgestuurd en dezen waarop het advies van de Afdeeling administratie bij den bevoegden minister is ingekomen.

HOOFDSTUK III.

Organisatie van den Raad van State.

Art. 12. — De Raad van State is samengesteld uit elf gewone leden, die zijn een Eerste-Voorzitter,

een Voorzitter en negen raadsheeren, uit tien buitengewone leden, vijf auditeurs, een griffier en twee of meer adjunct-griffiers.

Art. 13. — Niemand kan tot gewoon of buitengewoon lid benoemd worden tenzij hij volle 30 jaar oud en doctor in de rechten is, mitsgaders gedurende ten minste tien jaar bij de balie is ingeschreven geweest, bedieningen van algemeen bestuur of rechterlijke ambten heeft bekleed of het recht in een Belgische universiteit heeft gedoceed.

Art. 14. — Niemand kan tot auditeur benoemd worden tenzij hij volle 25 jaar oud en doctor in de rechten is, mitsgaders gedurende ten minste twee jaar voldaan heeft aan een der andere vereischten, bij artikel 13 gesteld.

De auditeurs worden aangeworven uit een vergelijkend examen, waarvan de toelatingsvoorwaarden en het programma bij Koninklijk besluit, op advies van den Ministerraad en den Raad van State, worden vastgesteld.

Art. 15. — Een Voorzitter, een raadsheer, een auditeur en de griffier moeten er van laten blijken dat zij de twee landstalen kennen, vier raadsheeren, twee auditeurs en een adjunct-griffier moeten er van laten blijken dat zij de Fransche taal machtig zijn ; vier raadsheeren, twee auditeurs en een adjunct-griffier moeten er van laten blijken dat zij het Nederlandsch kennen.

Deze bewijzen worden geleverd overeenkomstig het bepaalde bij artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de bevestiging der academische graden, gewijzigd bij artikel 43 par. 8, lid 2 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, of in voorkomend geval, overeenkomstig artikel 60, par. 1 van dezelfde wet.

Bij de benoemingen van buitengewone leden wordt, in taalopzicht, een billijk evenwicht in acht genomen.

Art. 16. — De Eerste-Voorzitter, de Voorzitter, de Raadsheeren worden, onder voorbehoud van het bepaalde bij artikel 28, door den Koning voor het leven benoemd.

Art. 17. — De Koning benoemt de buitengewone leden voor een hernieuwbaren termijn van vijf jaar of voor den tijd, die nog te loopen blijft tot dat zij hun zeven en zestigste jaar hebben volbracht, uit een drievoudige lijst van door de vergadering der gewone leden voorgedragen kandidaten.

De candidaatstellingen geschieden met inachtneming van de regelen gesteld bij de leden 1, 3 en 4 van artikel 221 der wet van 18 Juni 1869.

Art. 18. — De Koning benoemt de auditeurs uit een lijst opgemaakt naar de orde hunner rangschikking in het vergelijkend examen. Zij kunnen, den Raad van State gehoord, ontslagen worden.

Art. 19. — De Koning benoemt en ontslaat den griffier en de adjunct-griffiers.

Art. 20. — De Eerste-Voorzitter legt, in handen van den Koning, persoonlijk of schriftelijk, den bij decreet van 20 Juli 1831 voorgeschreven eed af.

De Voorzitter, de raadsheeren, de buitengewone leden, de auditeurs, de griffier en de adjunct-griffiers.

fiers leggen dezen eed af in handen van den Eersten-Voorzitter

Zij zijn tot de eedaflegging gehouden binnen de maand ingaande met den dag, waarop hun benoeming hun werd bekendgemaakt, zoo niet kan in hun vervanging worden voorzien.

Art. 21. — De Afdeeling wetgeving is samengesteld uit de buitengewone leden en uit twee gewone leden, door den Koning voor den tijd van één jaar aangewezen; om de laatstgenoemden bij hunne verhindering te kunnen vervangen duidt de Koning, voor den tijd van één jaar, plaatsvervangers onder de gewone leden aan.

De Afdeeling wetgeving zetelt ten getale van vijf leden, de twee gewone leden of dezer plaatsvervangers daaronder begrepen.

Zij zetelt in algemeene vergadering telkens wanneer de Voorzitter van één van beide Wetgevende Kamers of de Eerste-Minister die bij haar een zaak heeft aanhangig gemaakt, daartoe verzoekt.

Art. 22. — De algemeene vergaderingen van de Afdeeling wetgeving worden voorgezeten door den Eerste-Voorzitter, en bij dezes ontstentenis, door den Voorzitter, die in dit geval meebeslissende stem hebben zelfs zoo ze van de Afdeeling wetgeving geen deel uitmaken, of bij beider ontstentenis, door het oudste der krachtens lid 1 van artikel 21 aangewezen gewone leden.

De andere vergaderingen van de Afdeeling wetgeving worden voorgezeten door den Eerste-Voorzitter of, bij dezes ontstentenis, door den Voorzitter wanneer een of/én ander van de Afdeeling wetgeving deel uitmaken; in tegenovergesteld geval of bij ontstentenis van den Eerste-Voorzitter of den Voorzitter, zit het oudste der krachtens lid 1 van artikel 21 aangewezen gewone leden de vergaderingen voor.

Art. 23. — De Afdeeling administratie bestaat uitsluitend uit gewone leden.

Zij zetelt ten getale van drie leden, wie voorzit daaronder begrepen; iedere zaak kan, bij meerderheid van stemmen, naar de algemeene vergadering van de Afdeeling administratie verwezen worden.

Art. 24. — De algemeene vergadering en de andere vergaderingen van de Afdeeling administratie evenals de algemeene vergaderingen van den Raad van State worden voorgezeten door den Eerste-Voorzitter, den Voorzitter of den oudsten der aanwezige raadsheeren.

Art. 25. — De auditeurs nemen, zoo in de Afdeeling wetgeving als in de Afdeling administratie, deel aan de voorbereiding der zaken; in laatstgenoemde afdeeling kunnen zij, onder de voorwaarden bij koninklijk besluit te bepalen, geroepen worden om conclusiën in te dienen.

Art. 26. — De werkzaamheden van de afdelingen, het beleggen der vergaderingen, de bevoegdheden van de auditeurs en de ambtsbezigheden van den griffier en de adjunct-griffiers worden geregeld en bepaald bij een reglement van inwendige orde, dat door de algemeene vergadering van den Raad van State vastgesteld en bij Koninklijk besluit wordt goedgekeurd. De beambten worden be-

noemd en ontslagen door dezelfde vergadering, die deze bevoegdheid geheel of gedeeltelijk aan den Eerste-Voorzitter kan opdragen.

Art. 27. — De wedden, verhoogingen en vergoedingen van de gewone leden en de auditeurs, zoodmede de vergoedingen van de buitengewone leden worden vastgesteld bij een in den Ministerraad overlegd koninklijk besluit, dat naderhand niet mag gewijzigd worden tenzij krachtens een wet.

De magistraten, die tot buitengewone leden benoemd zijn, trekken de vergoeding zoowel als de andere leden.

Art. 28. — De gewone leden worden in ruste gesteld wanneer zij wegens zware en blijvende gebrekkelijkheid niet meer in staat zijn hun ambt naar behooren te vervullen of wanneer zij volle zeven en zestig jaar oud zijn.

Art. 29. — De gewone leden, die uit hoofde van den bij art. 28 bepaalden ouderdom in ruste zijn gesteld en 25 pensioengerechtigde dienstjaren tellen, waarvan ten minste tien als gewoon lid van den Raad van State, worden tot het emeritaat toegelaten. Het emeritaatspensioen is gelijk aan de gemiddelde wedde van de laatste vijf jaren.

Mocht echter het gewone lid, na zijn zeven en zestigste jar, nog geen vijf en twintig jaren dienst hebben, dan wordt zijn pensioen met één vijf en twintigste voor ieder tekortkomende jaar verminderd.

Het gewone lid, dat niet meer bekwaam bevonden is om zijn functie wegens gebrekkigheden verder te vervullen, doch den ouderdom van zeven en zestig jaar nog niet bereikt heeft, kan na vijf jaren dienst gepensionneerd worden zonder inachtneming van leeftijd. Het pensioen wordt dan, per jaar dienst als gewoon lid van den Raad van State, berekend tegen één vijf en twintigste der gemiddelde wedde van de laatste vijf jaren en tegen één zestigste van vorengenoemd bedrag per jaar andere toelaatbare diensten.

Geen pensioen mag hooger zijn dan de wedde, die voor de berekening er van tot grondslag heeft gediend.

De algemeene wet op de burgerlijke pensioenen blijft toepasselijk telkens wanneer de bepalingen van dit artikel niet kunnen worden aangevoerd.

Art. 30. — De auditeurs, griffier en adjunct-griffiers evenals de beambten worden in ruste gesteld wanneer zij wegens zware en blijvende gebrekkelijkheid niet meer in staat zijn hun ambt naar behooren te vervullen of wanneer zij volle vijf en zestig jaar oud zijn.

De algemeene wet op de burgerlijke pensioenen is op hen toepasselijk.

Art. 31. — Het gewoon lidmaatschap van den Raad van State is onvereinigbaar met de rechterlijke ambten, met die van Gouverneur, provincieraadslid, provinciegriffier, arrondissementscommissaris, burgemeester, gemeenteraadslid, gemeentesecretaris, met alle openbaar ambt dat geldelijk rekenplichtig is, met alle bezoldigd ambt der administratieve orde, met de ambten van pleitbezorger, notaris en deurwaarder, met het beroep

van advocaat, met den militairen en den geestelijken staat.

Het is den leden van den Raad van State verboden zich, mondeling noch schriftelijk en zelfs niet bij wijze van raadgeving, met de verdediging der belanghebbenden te belasten.

Het is den gewone leden verboden als bezoldigd scheidsrechter op te treden, zelf of ten name van hun echtgenoot of van eenig ander tussenpersoon welken handel ook te drijven, zaakwaarnemer te zijn of deel te nemen aan het bestuur, het beheer of het toezicht over eender welke handelsvennootschap of nijverheids- en handelsinrichting.

In bijzondere gevallen kan de Koning de gewone leden toelaten aan het toezicht over handels- of nijverheidsinrichtingen deel te nemen.

De voorgaande bepalingen vinden toepassing op de auditeurs, den griffier en de adjunct-griffiers, zoomede op de beambten.

De bloed- en aanverwanten, tot en met den graad van oom en neef, mogen, tenzij de Koning dit verbod heeft opgeheven, niet tegelijkertijd van een zelfde Afdeling van den Raad van State deel uitmaken; in geen geval mogen ze tegelijkertijd zeten, behalve op de algemeene vergaderingen.

Art. 32. — Ieder gewoon lid, dat het aanzien van zijn hoedanigheid in opspraak heeft gebracht of aan de plichten van zijn staat is tekort gekomen kan, naar gelang van de zwaarte der feiten, van zijn functie vervallen verklaard of daarin geschorst worden, bij een arrest dat door het Hof van Verbreking, in algemeene vergadering, op vorderingen van den Procureur-generaal bij dit Hof, wordt uitgesproken.

Art. 33. — Het bepaalde in hoofdstuk III van titel IV van boek II van het wetboek van strafvordering omtrent de door de leden der Hoven gepleegde misdaden en wanbedrijven is op de gewone leden toepasselijk.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 34. — Bij in Ministerraad overlegde koninklijke besluiten worden alle aanvullende maatregelen genomen, welke ter uitvoering van deze wet noodig zijn.

Art. 35. — De Regeering zal in den loop der gewone zitting 1938-1939 aan de Wetgevende Kamers verslag uitbrengen omtrent de werkzaamheden van den Raad van State.

Art. 36. — Deze wet treedt in verking op den datum bij koninklijk besluit te bepalen.

Vlaamsche Juristen
Abonneert U op
RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD!!!

MEDEDEELINGEN

DE DESKUNDIGEN EN HET GEBRUIK DER NEDERLANDSCHE TAAL IN GERECHTSZAKEN

Naar aanleiding van het artikeltje dat onder denzelfden titel verscheen in ons nummer 26 van 14 Maart l.l., hebben wij vanwege de Beroepsvereniging van Deskundige Rekenplichtigen, het hiernavolgend schrijven ontvangen, waaraan wij natuurlijk met het grootst genoegen plaats verleen.

* * *

Wij hebben kennis genomen van het artikel verschenen in het nummer van 14den Maart 1937, met betrekking op de «deskundigen en het gebruik der Nederlandsche taal in gerechtszaken».

Wij zijn het met u eens waar u schrijft dat er «behoefte is aan deskundigen die bekwaam zijn hun werkzaamheden in het Nederlandsch te verrichten».

Het moet u evenwel bekend zijn dat de leden van onze groepeerings tot op heden opdrachten vervullen, hun door het Gerecht toevertrouwd, waarvoor ze, bij het opmaken van hun verslag, gebruik maken van de Nederlandsche taal, en dit, tot algeheele voldoening van de partijen of hun raadgevers.

Het ware niet billijk, dezen uwer leden in de onzekerheid te laten die, vermits ze de beroepsbeweging der accountants niet van dichtbij volgen, ertoe gebracht zouden worden, uit uw artikel af te leiden dat de accountants van Antwerpen, het talenvraagstuk niet ter harte zouden genomen hebben.

Dit is geenszins het geval, noch in onze vereniging, noch in andere zuster-groepeerings.

U zult allicht begrijpen, zeer geachte heer Secretaris-Hoofdopsteller, dat we ons genoopt voelen tot het schrijven dezer enkele regels, welke ons ten andere ingegeven werden door het verlangen uwe lezers voor te lichten en derwijze uwen oproep te beantwoorden.

Met onze oprechte gevoelens, verblijven wij,

*De Beroepsvereniging van
Deskundige Rekenplichtigen.*

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 13., 27 Maart 1937. — Prof. Mr. J. M. van Bemmelen. Het begrip «feit» in het strafrecht (II, slot). — Prof. Mr. B. M. Taverne, Art. 29 W. v. Sv., in de Tweede Kamer.

RECHTSKUNDIG TIJDSCHRIFT VOOR BELGIE. — Nr 2. Maart-April. — Strafrechtelijke en Eugenetische Onvruchtbaarmaking door Prof. Jules Simon. — De politiek van de Fransche Overheden ten aanzien van de Polders tijdens de periode 1794-1814 (vervolg) door Mr. Ach. Pauwels. — Rechtspraak. — Boekbespreking.

ECONOMISCHE TIJDINGEN. — Nr 5, 10 Maart 1937. — Het Kempisch Steenkolenbekken, door K. Pinxten. — Rechtskundige Rubriek. — Economisch leven. — Voor onze Exporteurs. — Handelsberichten. — Uit het Staatsblad. — Landbouw en Nijverheid. — De Wisselmarkt. — Beursrubriek. — Boekenschouw.

Nr 6. 25 Maart 1937. — Het Kempisch Steenkolenbekken (slot) door K. Pinxten. — Actuele vraagstukken. — Economisch leven. — Landbouw en nijverheid. — Handelsberichten. — Beursrubriek.